

Pred partizanskim srečanjem v Kozjem

Odbor za proslavo srečanja »Kozjansko v boju« je razpisal spored prireditev, ki bodo od 31. avgusta do 8. septembra razgibale družabno življenje v občinah in krajih Videm-Krško, Brežice, Radeče, Sevnica, Store, Rogaska Slatina, Imeno in Kozje. Predvsem prizadevno hitijo s pripravljalnimi deli v Kozjem, kjer bodo 8. septembra dopoldne odkrili spomenik naši revoluciji. Spomenik sestavljajo trije mogočni granitni skladi in bronast kip, ki predstavlja boj in delo našega ljudstva. Ta dan bo

v Kozjem že zjutraj koncert steklarske godbe iz Rogaske Slatine, gasilci bodo dobili nov avtomobil, ob 9. uri bodo prišle v trg partizanske patrle, s sprevedom pa se bo začelo tudi osrednje slavlje z odkritjem spomenika.

O povečanju dodatnega prispevka in o zobozdravstveni službi

Skupščina Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje je na torkovem zasedanju v Novem mestu razpravljala o povečanju stopnje dodatnega prispevka za zdravstveno zavarovanje in o problemih v zobozdravstveni službi, ki očitno zaostaja za razvojem. Podrobneje bomo o zasedanju poročali v prihodnji številki.

Čateške Toplice se mrzlično pripravljajo

Zdravilišče Čateške Toplice je bilo letos odobreno investicijsko posojilo za dograditev novega hotela, restavracije in odprtih kopališč na prav. Takoj nato so pri Investicijskem biroju v Trbovljah naročili podrobne načrte. Biro se je dogovorjen rok držal in je že predložil načrt za športni bazen. Licitacija za prevzem gradnje je že razpisana, razpis licitacije ostalih gradbenih del pa pričakujemo v kratkem. Če bo letos gradbeni sezona trajala dovolj dolgo, bo od skupne investicijske vsote 532 milijonov dinarjev mogoče se letos porabiti okoli 80 milijonov dinarjev. Začetek gradnje v letošnjem letu pa je toliko večje jamstvo, da bodo preurejene Čateške Toplice lahko nudile svojim gostom nove zmožljivosti že pred sezono 1965.

VREME

OD 29. 8. DO 8. 9. 1963

Padavine z ohladičjo pričakujemo okrog 29. avgusta, okrog 4. septembra (manjše ali krajšave) in okrog 8. septembra. V ostalem lepo vreme. Dr. V. M.

Popoldne bo v Kozjem spel živalno, saj bo tu zaključna odbojarska in nogometna tekma, srečanje tabornikov, godb na pihala in zabavnih ansamblov. Na predvečer praznika bo v Kozjem okrajni zbor tabornikov, koncert godbe na pihala in taborni ogenj za mladino in odrasle.

Kozjanski teden, posvečen spominu na udeležbo prebivalcev Kozjanskega v osvobodilnem boju, bo zajel vrsto prireditev. Tako bodo v Vidmu-Krškem že to soboto okrajno prvenstvo v plavanju, medobčinsko strelsko tekmovanje, turistične kolesarske dirke in tekme v odbojki. V Brežicah bodo priredili rokometni in nogometni turnir, v Radečah se bodo srečali nogometaši in odbojkarji, v Sevnici šahisti, v Storah kegljači, v Rogaske Slatini igralci namiznega tenisa in v Imenem ribiči iz družin kozjanskega območja. Hkrati bo v osnovni šoli v Kozjem od 2. do 8. septembra odprta razstava Posavskega muzeja iz Brežic, razstava del slikarjev in kiparjev amaterjev iz posavskega in obsočnega območja ter razstava steklarskih izdelkov iz Rogaske Slatine.

Na prireditvah bodo sodelovali moški pevski zbori in godbe na pihala iz občin Laško, Krško, Brežice, Sentjur, Sevnica in Smarje pri Jelšah. Organizacije SZDL in Zveze borcev iz naštetih krajev medtem že pripravljajo vse potrebno za množično udeležbo svojih članov na slavlju,

ki bo 8. septembra v Kozjem združilo več tisoč ljudi na partizanskem srečanju.

V soboto: najboljša vina

V soboto dopoldne ob 11. uri bodo na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani odprli IX. mednarodni sejem vin, žganih pijač, sadnih sokov in opreme. Sejmi bo odprt do 8. septembra, posebno zanimiv pa bo letos zaradi novo urejenih zabavnih prostorov, na katerih bodo stregli s specialitetami posameznih jugoslovanskih pokrajin.

Srečanje internirancev v Adlešičih

Sekcija internirancev pri krajevnem odboru ZB Adlešiči organizira družabno srečanje vseh preživelih internirancev. Srečanje bo 1. septembra ob 14. uri v Adlešičih pred gasilskim domom, kjer bo tudi kulturni program.

Iz Adlešičev in okolice je bilo interniranih ali zaprtih v fašističnih zaporih 160 oseb. Iz internacije se jih ni vrnilo 31. Sekcija internirancev v Adlešičih vabi vse internirance ter njihove svoje na družabno srečanje, da skupno obudimo spomine na težke dni, ko nismo bili ljudje, ampak samo številke, da se spomnimo vseh naših sotrpinov, ki so pustili življenje v koncentracijskih taboriščih in plinskih celicah.

Sekcija internirancev v Adlešičih

Trije delavci pri novem bagru v brežiški opekarni nakopljejo vsak dan toliko ilovice, kot je porabi preostala 75-članska posádka za izdelavo opeke. Več o rekonstrukciji opekarnice berite danes na 3. strani našega lista!

OGLEDALO

V našem listu smo že pisali o lepih načrtih za preureditev gostišča v gradu Mokrice pri Brežicah. V ta prelepi objekt, v katerega se zelo radi zatekajo tuji in ga zapuščajajo razočarani, ker ne morejo dobiti prenočišč, bi bilo treba investirati okoli 250 milijonov dinarjev, da bi lahko ustregli željam še tako zahtevnih gostov. Gospodarska banka v Ljubljani bi že letos odobrila posojilo za preureditev

SODELOVANJE - MOST ČEZ TEŽAVE

Grad Mokrice je že zdaj, čeprav še ni v celoti urejen, priljubljena izletniška točka Zagrebčanov in prebivalcev iz industrijskih področij obrobne predela Hrvatske. Njeni predstavniki so razumeli težave v občini Brežice in so ponudili pomoč pri rekonstrukciji gradu. Republiški organi SRH so pripravljali pomagati s sredstvi in zagotoviti sodelovanje, tako da bo lahko posojilo pri gospodarski banki najeto še letos. Pogajanja med predstavniki SRH in občine Brežice še teko, vendar vse kaže, da bodo kronana z uspehom. Gostišče Grad Mokrice bo lahko še letos najelo investicijsko posojilo, podrobne načrte za preureditev pa strokovnjaki dokončujejo. Elaborat za preureditev, s katerim se je gostišče brezuspešno udeležilo letošnjega spomladanskega natečaja, so v hrvaškem prevodu dostavili tudi predstavniki SRH.

V razdobju, ko veliko govorimo o združevanju sredstev, o združevanju delovnih kolektivov in o sodelovanju področij in republik, velja razveseljivo pojav sodelovanja dveh republik pri turistični izgradnji posebej pohvaliti. Vse naše gospodarstvo je tesno povezano v socialistično gospodarstvo Socialistične federativne republike Jugoslavije. Prav zato ima enake cilje: krepiti gospodarsko moč dveh področij in dvigati življenjsko raven vseh naših državljanov. Tesna povezanost področij pa je morda najbolj očitna prav v turistični izgradnji, ki je v vsej SFRJ enovita in zlasti v zadnjih letih v ospredju pozornosti. Zato je treba toliko bolj pohvaliti tovariško gesto predstavnikov SRH, ki so pokazali veliko razumevanja za težave svoje sosedne brežiške občine. Z njihovim sodelovanjem bo lahko gostišče Grad Mokrice nudilo svoje nove zmožljivosti množici gostov že v prihodnji sezoni. Ker gre pri tem predvsem za mednarodni turizem, ima ta primer toliko večjo vrednost, saj je vsak, še tako majhen priliv tujih deviz, za nas zelo velikega pomena.

MILOŠ JAKOPEC

700 števil

Glasnik občinskih odborov Socialistične zveze delovnega ljudstva občin Brežice, Črnomelj, Metlika, Novo mesto, Sevnica, Trebnje in Videm-Krško slavi danes skromen jubilej: našim naročnikom, bralcem in prijateljem smo poslali 700 številko Dolenjskega lista, odkar je naš časnik pred dobrih 13 leti začel izhajati. Sedemsto števil je sedemsto tednov, kar obiskuje Dolenjski list svoje zveste bralce doma in na tujem. Za nami je dolga pot, polna težav in ovir, pa dragocenih izkušenj in spoznanj, kot tudi zvrhan koš načrtov, kaj vse bo treba še narediti za nadaljnji razvoj glasila SZDL na področju, ki ga časnik obsega. Prva številka pokrajinskega tednika, takrat glasila okrajnih odborov OF Črnomelj, Novo mesto in Trebnje, je izšla 17. februarja 1950 v nakladi 4.000 izvodov. Današnja številka smo natisnili v nakladi 19.370 izvodov.

Z veseljem ugotavljamo, da se dosedanjim naročnikom in bralcem Dolenjskega lista v Beli krajini, Spodnjem Posavju in na Dolenjskem pridružujejo še vedno novi naročniki našega pokrajinskega glasnika Socialistične zveze. Prav to nas spodbuja, da bomo skupaj z občinskimi vodstvi SZDL in občinskimi skupščinami našega področja vložili še več naporov, da se izboljša kvaliteta obveščanja prebivalcev na področju, za katerega izhaja Dolenjski list.

UREDNIŠTVO
IN UPRAVA LISTA

Traktorist Ivan Slapšak iz Brežic med najboljšimi

V nedeljo se je v Kočevju končal VII. republiški festival kmetijskega in gozdarskega strojništva. V okviru festivala je bilo tekmovanje slovenskih kmetijskih strojnikov, ki so na okrajnih tekmovanjih dosegli najboljša mesta. Sodelovalo je 36 tekmovalcev iz vse Slovenije. V ekipnem plasmaju je bila najboljša prva ekipa iz celjskega okraja, v kateri so bili: Ivan Ločnik, traktorist s kmetijskega kombinata Zalec, Ivan Slapšak iz kmetijske zadruge Brežice in An-

ton Pogačar, traktorist iz žalskega hmeljarskega inštituta. Uspešna je bila tudi mladinska ekipa iz Celja, ki je zmaga pred ekipami iz ljubljanskega in mariborskega okraja.

Med pozamezniki je zmagal Ivan Ločnik, med mladinci pa je bil najboljši Branko Poje s kočevskega posestva. Najboljši slovenski kmetijski strojniki se bodo 14. in 15. septembra na zveznem tekmovanju v Čupriji pomerili z zmagovalci ostalih republik.

Tudi obiraleci hmelja so plačani po učinku! Pogled na oddajo »zelenega zlata« ob hmeljišču kmetijske zadruge v Sentjanžu. Letošnji pridelek je rekorden: 1600 kilogramov na hektar, od tega zelo majhen odstotek drugorazrednega, ostalo pa je vse prvorazredni hmelj! Z obiranjem bodo v prihodnjih dneh končali. Sušilnica suši neprekinjeno dan in noč. Vsak dan oberejo po 130 košev »zelenega zlata«.

Bolje dvakrat dobro premisliti, kot enkrat napak storiti

Nova ustava odpira vrata še lepši prihodnosti. Hkrati z materialno krepitvijo družbe in rastjo novih odnosov naj bi imel človek tudi čedalje več prostega časa — za svojo svobodno ustvarjalnost. Daljši prosti čas naj bi delovnemu človeku omogočil širše in bogatejše družbeno udejstvovanje, še več počitka, uresničevati svoj glad po izobrazbi, po znanju, ki bi mu pomagalo, da bi razvijal svoje ustvarjalne sile brez zadržkov in ovir. Skrajšati delovni čas, to pomeni ustvariti materialne temelje za razvoj človekove osvobodjene osebnosti.

Za skrajšan delovni čas je seveda treba ustvariti potrebne pogoje. Tudi v prostem času je treba jesti in piti; čudeža tu ne bo. Na ljubo daljšemu prostemu času se ni mogoče odreči delu osebnega dohodka. Narobe: osebnih dohodkov delavcev bi morali rasti skladno s podaljševanjem prostega časa. Če naj bodo ure prostega časa namenjene vsestransko koristnemu počitku, razvedrilu, izobraževanju in tako dalje, potem je to mogoče le ob večjih osebnih dohodkih. Tega pa kajpak ni mogoče predpisati z ustavo, češ: dohodki morajo rasti hkrati s podaljševanjem prostega časa. To presega moč ustave. Ali bo to mogoče uresničiti, to ni odvisno od predpisa — to je v rokah kolektiva, čigar odločitve o uvedbi 42-urnega tedenskega delovnega časa mora temeljiti na moderni proizvodnji, dobri organizaciji dela, samozavestni disciplini, skratka — na višji produktivnosti dela.

Ze od vsega začetka, ko kolektiv pripravlja materialno podlago za skrajšanje delovnega časa, bi moral težiti k uresničitvi naloge: v krajšem delovnem času ustvariti več kot prej! Možnosti za to je dovolj. To ni nikakršna utopija. Treba je samo izkoristiti vse razpoložljive rezerve, ki se jih marsikje še prav dotaknili niso. Krajši delovni čas, toda sleherna delovna minuta naj bo maksimalno izrabljena — ne le minuta fizičnega dela, temveč tudi dragocena sekunda stroja. Mišliti je treba tudi na počutje delavcev. Človek se tudi v brezhibno delujočem mehani-

zmu delovnega procesa, kjer je izrabljena vsaka minuta, ne sme počutiti kot robot, temveč kot proizvajalec, ki se v svojem okolju počuti sproščenega in zadovoljnega.

Tako odločilne prelomnice, kakršna je ta, ni mogoče storiti na pamet. Nič ni preprostejšega, kakor dvigniti roke in reči: Smo za skrajšan delovni čas. Dvignili bomo produktivnost dela. — Nato pa nas bodo tako neprimerno presenečale težave, ki se bodo druga drugo prehitovale. Preteklo bo precej zamujenega časa, preden bomo spoznali, da skrajšanega delovnega časa ni brez večje produktivnosti dela. Več in bolje delati, to pa spet ni tako preprosto, kakor da bi nekdo spodbudno zaklical: Dajmo, fantje, zavijajmo si rokave! Za to je treba izdelati skrbne analize, vse moramo dobro premisliti, nič prezreti, nikjer se ne prenehati. Kakor pravi pregovor: Saj ne gori voda. Raje dvakrat dobro premisliti, kakor enkrat napak storiti.

Kam vse morajo pogledati naše analize? Na to vprašanje je težko odgovoriti v kratkem sestavku. Opomnili bomo samo na nekaj globalnih nalog, ki jih je treba nujno izvesti, preden bomo lahko rekli: Zdaj pa smo si zaslužili več počitka! Na primer: raziskati moramo tržišče in delitev dela, vprašati se, ali nam morda večja specializacija ne ponuja večje uspehe, kaj bi si s kooperacijo lahko olajšali in pocenili. Zakaj zaprtost vase, nekakšna verzija države zase je v sodobnem času najdražji luksuz. Do sebe je treba biti kritičen: ne smemo si umišljati, da je pri nas vse najbolj moderno. Samoljubnost in lagodnost bi se nam lahko hudo maščevali. Danes je treba imeti izostren posluh za velike korake, ki jih delata tehnika in znanost. Kar bomo zamudili danes, bomo jutri trkrali teže nad mestili.

Proces proizvodnje nam že danes šepa zaradi pomanjkanja kadrov. Skrajšan delovni čas bi tako vrzel še teže prenašal. Zato je treba neogibno prilagoditi optimalno strukturo kadrov zahtevam dogmatne organizacije dela in proizvodnega procesa. Uvajati je treba izboljšane oblike

Angleži kot narod, ki ljubi konjske dirke, bi o najnovejšem položaju v Južnem Vietnamu z vso pravico dejali, da so Američani spet stavili na napačnega konja. Ta konj je južnovietnamski diktator Ngo Din Diem. Takih konjev, ki so jih podpirale ZDA v preteklosti, je bilo več: Cangkašek na Kitajskem, Fulgencio Batista na Kubi, Perez Jimenez v Venezueli, razne »gorile«, kakor imenujejo generale v Latinski Ameriki, itd.

Vse kaže, da se bo zgodovina v Južnem Vietnamu ponovila. ZDA so od leta 1954, ko je bilo v Ženevi sklenjeno premirje za Indokino in so začeli Francozi zapuščati Južni Vietnam, kjer je vladala popolna zmeda, zmetale v ta sod brez dna dobesedno milijarde dolarjev. Danes imajo tam 16.000 »svetovalcev«, vsemogočno družino Ngo Din Diema in tako rekoč — državljansko vojno.

Diemovi družini se je namreč posrečilo v zadnjih letih, da se je polastila vse oblasti v deželi. Sedanje preganjanje budistov pravzaprav ne izvira iz dejstva, da so Diemovci katoličani, pač pa iz dejstva, da so diktatorji in da ne trpijo prav nobenega ugovora v deželi. Njegov ekstremizem je tolikšen, da sta ga obsodila tudi Washington in Vatikan, toda prvi je očitno mnenja, da bi padec Ngo Din Diema pomenil uvod v komunistično gospodarstvo v Južnem Vietnamu.

Da je položaj v Južnem Vietnamu, kjer so uvedli obsedno stanje, zaprti vse šole, pagode in templje in začeli internirati budistične menihe, res nadvse resen, dokazuje več stvari. Saj

gonski veleposlanik v ZDA, oče najosovraženejše ženske v Južnem Vietnamu, madam Nu, je iz protesta proti politiki Diemovega režima odstopil. Hči, ki je poročena z enim izmed Diemovih bratov in velja za najnevarnejšo intrigantko v deželi, je očeta ozme-

Požar v Vietnamu

rjala s starim norcem in obžalovala, da vojska in policija nista še bolj surovi z demonstranti. Drugi Diemovi bratje ji vneto pomagajo in pritrjujejo.

Drug pomemben dogodek je ta, da je predsednik ZDA Kennedy imenoval za novega veleposlanika v Sajgonu republikanca Henryja Cabota Lodgea in s tem nakazal, da je položaj v Vietnamu skrb obeh strank in ne samo demokratov. Toda dvomljivo je, če bo celo ta diplomat kos zavoženemu položaju v Južnem Vietnamu.

Američani se zelo dobro zavedajo, da je Ngo Din Diem zanje huda hipoteka, in pravijo, da se ga ne morejo znebiti, ne da bi ogrozili vseh svojih pozicij v Jugovzhodni Aziji. Govorijo o gverili in proti gverili, kakor da bi bil položaj v Južnem Vietnamu takšen,

da bi bilo mogoče Vietkong — gibanje, ki se bori proti Ngo Din Diemu in Američanom, premagati zgolj z vojaškimi ukrepi. Izkušstvo je pokazalo, da protigverila ni nikoli uspešna, če je ljudstvo nezadovoljno, če sovražni obstoječi režim in če potemtakem noče sodelovati s civilno upravo in armado.

Kljub vsem tem dejstvom, ki so dobro znana, Ngo Din Diemov režim ob podpori Američanov vztraja pri svojih tako imenovanih »strateških vaseh«, ki so v bistvu koncentracijska taborišča za kmete, ustvarja pa naravnost idealne politične možnosti za Vietkong s svojo brezumno in kratkovidno politiko do večine prebivalstva.

Diemova družina dobro ve, kam drži taka politika, toda očitno se zaveda tudi tega, da bi vsako popuščanje pomenilo njen konec, in zato še stopnjuje strahovlado. Nasilje poraja novo nasilje in nihče ne vidi konca.

Kljub temu bo konec prišel. Nekaj bo moralo počiti: ali začasno odpor budistov ali moč režima za zmeraj. Streljanje na demonstrante, razcep v vrstah armade, koncentracijska taborišča, »strateške vase« in podobno — vse to je napravilo Diemovo družino tako osovraženo, da bolj ne more biti.

Počakati bo treba, da se nekoliko razkadi dim požarov v Južnem Vietnamu. Takrat bo mogoče dobiti dosti jasnejšo sliko o moči ali slabosti režima, kakor sedaj. Toda ne glede na vsa gibanja in negotovosti, je eno gotovo: Diemov režim si je dokončno zapravil še tisto naklonjenost med prebivalstvom, ki jo je morda užival. To pa pomeni, da bo prej ali slej propadel.

Seminar za gospodinske učiteljice

Delavska univerza v Brežicah pripravlja v sodelovanju z Zavodom za napredek gostinstva in gospodinjstva iz Novega mesta v septembru dvo- do tridnevni seminar za gospodinske učiteljice. Upajo, da se bo zanj prijavilo toliko slušateljic, da ga bodo lahko priredili. Slušateljice se bodo na seminarju seznanile z učnim programom gospodinskega pouka za nižjo, srednjo in višjo stopnjo osemletk, z učnimi metodami pri pouku in z uporabo sodobnih učnih pripomočkov. Del seminarja bo posvečen seznanjanju štolarjev s stanovanjem in sodobno stanovanjsko opremo ter z vlogo kra-

jevne skupnosti. Hkrati z naštetim pa bodo slušateljice dobile dovolj gradiva o šolskih kuhinjah in prehrani šolskih otrok ter se seznanile z vlogo gospodinske učiteljice v šolski kuhinji. Predavatelji jim bodo posredovali tudi nekaj napotkov za pripravo obrokov.

Kupci predvsem od daleč

Na ponedeljkovem sejmu za prašiče so kupci, ki so tokrat prišli predvsem iz oddaljenih krajev, pokupili 642 prašičkov, ki so jih plačali od 7.000 do 10.500 din. 113 pujskov pa ni našlo novih lastnikov.

KRATKE IZ RAZNIH STRANI

• Socialni demokrati so celih 26 let vladali na Norveškem. Pred nekaj dnevi pa je vlada zaradi abstinenca dveh poslancev padla in je novo, desničarsko koalicijsko vlado zdaj sestavil konservativec Lyng.

• Sovjetski premier Hruščov je poslal osebno poslanico predsedniku ZDA Kennedyju. V Washingtonu so sporočili, da se bo Kennedy septembra sestel s sovjetskimi zunanjim ministrom Gromikom. Govorijo tudi, da je zelo verjetno, da bo sam Hruščov prišel v New York na zasедanje Generalne skupščine OZN.

• Po nekaj dnevih obiska v ZAR je prispel v Damask irski predsednik Aref, ki je izjavil, da unija med arabskimi deželami ostane cilj vseh Arabcev, da pa je potrebna potrpežljivost pri uresničevanju tega cilja.

• Britanski minister za Commonwealth in kolonije Duncan Sandys je z letalom odpotoval na Malajo, da bi pospešil razglasev Malezijske federacije. Težave so nastale zaradi odpora prebivalstva na severnem Borneu proti federaciji.

• Vojaška junta v Ekvadoru, ki je prišla na oblast po nedavnem izgonu predsednika Arosemene, je sporočila, da bo pripravila načrt o agrarni reformi.

• Ameriško obrambno ministrstvo je potrdilo, da bodo ZDA umaknile svoje sile iz treh letalskih oporišč v Maroku pred koncem letošnjega leta.

• Dva velika nizozemska industrijska koncerna sta ponudila indonezijski kredit v znesku 40 milijonov dolarjev za nabavo rezervnih delov za industrijske naprave in razno drugo opremo.

• Tunizijski veleposlanik v Franciji je med obiskom v Tunisu izjavil, da bo Francija »popolnoma evakuirala Bizerto v prihodnjih nekaj tednih«.

• V Pragi so uradno prepovedali delavnost dopisništva kitajske časopisne agencije Hsinhua zaradi protičekoslovalke aktivnosti.

• Vest o bližnjem poskusu s raketami, ki ga nameravala opraviti na Sardiniji zahodnonemški vojaški strokovnjaki, je v Rimu vzbudila hud odpor.

• Sirija je sprejela zahtevo, naj člani komisije OZN za nadzorstvo nad premirjem v Palestini opravijo inspekcijo obrambne cone na obeh straneh

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

• Ko je tovariš Tito pred meseci govoril o neizrabljenih možnostih za poživitev turizma, ki bi moral postati donosna gospodarska veja, je med drugim rekel, da bi se moral letni dohodek od tujega turizma povzpeti na 100 milijonov dolarjev. Da pa bi to dosegli, je treba napeti vse sile: zgraditi potrebne objekte, ker samo z naravnimi lepotami, ki jih pri nas ne manjka, ni mogoče privabiti tujih turistov. Odpraviti je treba tudi subjektivne slabosti. Tujci se morajo počutiti pri nas sproščeno in udobno, usluge morajo biti na visoki kvalitetni ravni, ker le tako lahko pričakujemo, da bodo v čedalje večjem številu obiskovali našo deželo in trošili svoje devize za obilje ugodja in lepote, ki jim jih bomo nudili.

Letos resda ne bomo dosegli številke 100 milijonov dolarjev, kakor je predvidel tovariš Tito za naslednja leta, vsceno pa bomo dosegli izreden napredek. Vzemimo za primer letošnji julij: samo v Sloveniji je vnovčil turizem za 2,2 milijarde dinarjev tujih valut. Ta številka presega vse dosedanje mesečne statistične podatke. Lahko rečemo, da so bila presežena tudi najbolj optimistična pričakovanja.

Prihodnje leto nam bo dalo 15.000 novih ležišč, s čimer bodo precej povečane turistične zmogljivosti, s tem pa tudi možnosti za večji priliv deviz od turizma. Za izgradnjo raznih turističnih objektov bo v vsej Jugoslaviji potrošen okrog 35 milijard dinarjev. Kredite bodo dobile predvsem tiste delovne organizacije, ki se bodo obvezale, da bodo novi objekti oproščeni plačevanja anuitet. Pričakujejo, da se bo dohodek od turizma prihodnje leto sukal že okrog 80 milijonov dolarjev.

• V prejšnji številki smo objavili komentar o obisku visokega gosta — N. S. Hruščova v Jugoslaviji. Na naša tla je stopil v torek, 20.

avgusta. Na surčinskem letališču ga je pričakal tovariš Tito in mu izrekel pristržno dobrodoščilo. Naslednjega dne sta si ogledala tovarno motorjev v Rakovici. Ob tej priložnosti je tovariš Hruščov izrazil potrebo, da bi sovjetski strokovnjaki prišli v Jugoslavijo in proučevali izkušnje našega delavskega samoupravljanja. — V sredo si je visoki gost ogledal razdejanje v

TURIZEM POSTAJA DONOSNA GOSPODARSKA VEJA

Skopju in napore naših delovnih ljudi, da čimprej odstranijo posledice strašne katastrofe. Sovjetski premier se je sešel tudi s sovjetskimi vojniki, ki pomagajo pri odstranjevanju ruševin, in jim naročil, naj kar najbolj pomagajo pri obnovi mesta. Nato je ugledni gost s svojim spremstvom obiskal Crno goro, kjer je bil pristrčno sprejet. Obiskal je tudi Dubrovnik, kjer si je ogledal zgodovinske znamenitosti. — Na obisku v splitski ladjedelnici je Hruščov govoril o kvaliteti dobavljenih ladij in izrazil prepričanje, da bo Sovjetska zveza še naprej zanesljiv kupec kvalitetnega jugoslovanskega blaga. Od onod je visoki gost odpotoval na Brione, kjer se je spet sestel s svojim gostiteljem — tovarišem Titom. Tu so se nadaljevali razgovori, ki so potekali, kakor je bilo uradno objavljeno, v vzdušju odkritosti in popolnega medsebojnega razumevanja. Hruščov je te dni prispel na obisk

tudi v Slovenijo. Danes bo govoril na velikem zborovanju v Velenju.

• Mesece dni po hudem potresu v Skopju je že mogoče videti sadove naporov delovnih ljudi, da bi čimprej odstranili posledice nesreče in kolikor toliko normalizirali življenje. Izredni požrtvovalnosti zdravstvene službe gre zasluga, da so bile preprečene epidemije in širjenje nalezljivih bolezni. V zaslinih trgovinah je mogoče kupiti vse, kar ljudje potrebujejo. Večje število industrijskih podjetij spet redno obratuje. Družbeno-politične organizacije aktivno delujejo pod platnami strehami. Upajo, da bodo do prvih deževnih in bolj hladnih dni lahko spravili ljudi pod streho v montažnih objektih ali v popravljenih hišah.

• Prvi letošnji sneg je pobelil gorenske hribe. To se je zgodilo prejšnji četrtek. Cesto čez Vršič je pobelil sneg. Turiste in planince je presenetil hud mraz. Na Kredarici je barometer kazal — 7 stopinj. Naslednje dni je prišlo spet do otoplitve vremena.

• V Kočevju je bil VII. republiški festival kmetijskega in gozdarskega strojništva. Traktoristi iz vse Slovenije so reševali teste znanja iz svojega poklica, nato pa so se pomerili v strniščnem oranju in v spretnostni vožnji. Festivala se je udeležil tudi republiški sekretar za kmetijstvo in gozdarstvo Janez Perovšek, ki je v svojem nagovoru med drugim dejal, da traktorist ne sme biti samo šofer, ampak predvsem tudi poljedelec. Ni važno samo to, da je polje zorano, ampak mora biti skrb traktorista tudi, koliko bo na zoranem zrastle.

• V soboto bo na Gospodarskem razstavišču otvoritev IX. mednarodnega sejma vin in sadnih sokov s 1162 vzorci iz 21 držav. Na letošnjem sejmu bo razstavljenih 200 vzorcev več kot lani.

Od dveh milijonov dvesto tisoč na 5 milijonov in pol

Opekarna v Brežicah je bila v zadnjih petih letih nemalokrat predmet razprav v krogih brežiških gospodarstvenikov. Sorazmerno veliki obrat, ki je stal ob velikih zalogah kvalitativnih surovin za proizvodnjo opeke in je imel na žalost zastarelo opremo, je bilo treba dvigniti iz zaostalosti in težav. To je bilo potrebno toliko bolj tudi zato, ker je v zvezi s predvideno investicijsko izgradnjo bilo pričakovati, da bo tržišče potrebovalo vedno več gradbenega materiala. Po petih letih nemajhnih naporov prizadevnega kolektiva in njegovega vodstva je rekonstrukcija opekarne končana.

Približno takšni vzroki so narekovali rekonstrukcijo opekarne v Brežicah, ki se je začela v letu 1957 in je bila letos končana. Pet let je dolga doba, vse skupaj pa se je zavleklo v marsikateri tudi zato, ker se je v tem obdobju večkrat izpremenil sistem delitve dohodka, investicijska politika pa je pričela težiti k vse večji sodelovalni kolektivnosti pri najemanju posojil. Brežiška opekarna je v teh letih vse svoje sklade namenjala za rekonstrukcijo, občinski ljudski odbor, ki središtev ni imel nikdar na pretek, pa je pomagal po svojih najboljših močeh.

Po izdelanih programih naj bi se rekonstrukcija delila na dve stopnji: v prvi je bila predvidena gradnja nove, krožne peči za žganje opeke, v drugi pa nakup sodobne

strojne opreme. Stara opekarna peč je bila popolnoma dotrajana, zato je bilo nujno misliti na novo. Odločili so se za sodobno krožno peč, torej takšno, ki bi dopuščala povečevanje proizvodnje v daljši bodočnosti, tako da ne bi nastajala ozka grla. Nova krožna peč je bila dograjena v letu 1959 in je dopuščala s staro strojno opremo, ki je bila seveda neprimerna, letno proizvodnjo 4 milijone in pol opečnih enot.

Vsa skrb kolektiva je bila odličje posvečena nakupu nove strojne opreme, s katero

bi lahko proizvodnjo še bolj povečali, zmanjšali stroške in hkrati s tem odpravili fizične napore delavcev pri izkopu glin, pa tudi pri izdelavi opeke. Potrebne stroje so našli na domačem tržišču in so jih v manjši meri nakupili še v letu 1959, večji del pa jih je prispel konec lanskega leta. Stroji so v pogonu že več kot poln mesec. Nova strojna oprema je z montažo in vsem ostalim vred veljala 47 milijonov dinarjev. Celotna investicija pa je v petih letih zahtevala 150 milijonov dinarjev, od katerih je kolektiv prispeval približno 20 odstotkov lastnih sredstev, preostanek pa najel kot posojilo. Odplačevanje anuitet jim ne povzroča težav, ker jih zlahka zmorejo z amortizacijo.

Z novo strojno opremo bodo lahko vsako leto izdelali v eni izmeni 5,5 milijona opečnih enot, z delom v dveh izmenah bodo lahko proizvodnjo povečali na 8 milijonov kosov (v pojasnilo: delo v eni izmeni poteka približno po 7 mesecih v letu, druga izmena pa pride v poštev samo v poletnem času). Zdaj izdelujejo v brežiški opekarni strešnike, stropne elemente za prednapej beton, v prihodnjem letu pa bodo začeli s proizvodnjo volitih zidakov. V biroju za gradbeništvo SRS se vedno teko razgovori o tem, kakšni naj bodo modularni oblikovani, posebna zvrst opečnih enot, ki se vse bolj uveljavlja tudi v našem gradbeništvu. Čim bodo ti razgovori končani in bodo določene uzanice, bodo tovrstne izdelke pričeli delati tudi v brežiški opekar-

ni. S podjetjem Gradis pa že kooperirajo v proizvodnji prednapetih stropnih nosilcev.

Ker je letošnja zima zavrla pričetek gradbene sezone, so se zaključna dela pri rekonstrukciji malce zavlekla, preurejeni obrat pa je stekel šele v poletju. V zvezi s tem imajo nekaj težav, zato bodo, kot je videti, do začetka prihodnje sezone šli v polkusno proizvodnjo. 150-milijonska naložba pa je kolektivu zagotovila svetle perspektive, saj bo zdaj po rekonstrukciji 80 delavcev naredilo še enkrat toliko, kakor je naredilo pred rekonstrukcijo 90 delavcev.

Pogled v oddelek starega dela opekarne, kjer izdelujejo strešnike. Tudi tukaj je proizvodni postopek mehaniziran, delo pa gre urno izpod rok

V Novem mestu imamo novo šolo

Prihodnji teden začne v Novem mestu delovati srednja medicinska šola. Njenega ravnatelja tov. SLAVKA VUTEJA smo v zvezi s tem prosili za pojasnila, ki naj širši javnosti osvetlijo namen, pomen in delo te šole.

Kako je prišlo do ustanovitve nove srednje strokovne šole v Novem mestu?

— Ze predlani je okrajni svet za šolstvo razpravljalo o

Za obletnico SNOS: razsvetljeni Griček

»Elektro« v Novem mestu pripravlja predračun del za razsvetljavo spomenika na Gričku v Črnomlju. Kot smo izvedeli, bo predračun kmalu narejen. Kolektiv Elektro iz Novega mesta je sklenil urediti razsvetljavo spomenika brezplačno kot svoj prispevek k 20. obletnici zasedanja SNOS v Črnomlju.

vedno premalo in imajo zato še vedno možnost ekonomske fluktuacije. Upamo lahko, da bomo z načrtno kadrovsko politiko in štipendiranjem v prihodnjih letih zagotovili zadosten dotok mladih strokovnjakov, ki bo onemogočil škodljivi pojav beganja za večjim zaslužkom.

pravi, je to, da se sestane kakšna komisija iz predstavnikov republike, okraja pa tudi občine. To pa je resnično vse. Tudi danes (če bo šlo vse po sreči) se bo sestala zaradi vzdrževanja mostu v Vidmu-Krškem komisija, sestavljena iz predstavnikov republike, okraja in občinske skupščine. Nujno pa je, da bi tudi kaj ukrenila, sicer si bodo ljudje na razpadajočem mostu polomili noge.

Občinska skupščina je nedavno sklicala sestanek s predstavniki gospodarskih organizacij. Takoj po sestanku je občinska skupščina zahtevala od okrajne skupščine v Celju, naj se kar najhitreje reši vprašanje lastništva in prične most obnavljati, hkrati pa naj se začne priprave za novo gradnjo. Zvedeli smo, da je okrajna skupščina že predložila zahtevo izvršnemu svetu SRS. Občinska skupščina upravičeno pričakuje, da bodo odgovorni činitelji vendar že odločili, kdo je lastnik mostu in kaj bo z njegovo uso. Po vsej verjetnosti pa bo občinska skupščina morala o tem problemu še razpravljati in izglasovati odločbe in učinkovite sklepe.

DRAGO KASTELIC

potrebi po ustanovitvi srednje medicinske šole za širše področje Dolenjske, vendar do ustanovitve iz več razlogov ni prišlo. Letos pa je enak organ občinske skupščine Novo mesto ponovno obravnaval to zadevo na podlagi analiz o potrebi po srednjem medicinskem kadru. Ugotovljeno je bilo, da bodo zdravstvene ustanove iz občin Novo mesto, Trebnje, Črnomelj in Metlika do leta 1973 potrebovale 235 zdravstvenih delavcev s srednjo izobrazbo. Ker take šole v ljubljanskem okraju ni nikjer druge kot na Jesenicah, se je novomeška občinska skupščina odločila za ustanovitev.

Kaj pa prostori in kadri?

— Lastnih prostorov šola nima. Začasno bomo uredili pouk tako, da bodo teoretična predavanja v prostorih Zavoda za izobraževanje odraslih, praktično delo ter vaje iz kemije in fizike, ki že v prvem letniku zajemajo eno četrtino učnega programa, pa bodo v kabinetih in laboratorijih gimnazije in zdravstvenih ustanov.

Šola potrebuje dve vrsti kadra: predavateljski in inštruktorski. Se pravi, da bodo poučevali prosvetni in zdravstveni delavci. Letos bo honorarno poučevalo 6 profesorjev, 1 predmetni učitelj, 2 zdravnik in 1 višja medicinska sestra. Glede kadrov res ni posebnih težav.

Po navadi imajo šole bolj malo denarja; kako pa je s tem pri vas?

— Tudi mi nismo izjema! Šola bo dobivala sredstva iz sklada za skupno finansira-

nje šolstva na območju ljubljanskega okraja. Saj smo prav skromni v zahtevah. Če pa se bo šola uveljavila in če bo v prihodnjih letih še več interesentov za vpis, bomo morali misliti na gradnjo novega poslopja.

Koliko učencev boste letos imeli in kako je z njihovim vzdrževanjem?

— Letos imamo 30 kandidatov iz vseh krajev našega območja, pa tudi iz Celja, Gor. Grada in Zirov na Gorenjskem. Od teh je 29 deklet in samo 1 fant. Ljudje še vedno mislijo, da je ta poklic samo za ženske, kar pa ni res! Tudi fantje s srednjo medicinsko izobrazbo so zelo zaželeni.

Kandidati z dovršeno osemletko opravljajo te dni sprejemne izpite iz slovenščine in matematike, razen tega pa jih bomo psihološko preizkusili. Vsi, ki bodo izpit opravili, bodo 5. septembra začeli s poukom.

Letos je število štipendirancev še majhno, upam pa, da bo glede tega v prihodnje lažje. Prav bi bilo, da bi zdravstvene ustanove, ki te kadre potrebujejo, prispevale tudi štipendije.

Vsak dijak mora ob začetku šolskega leta položiti 30.000 din za delovne obleke, tisti, ki bodo stanovali v šmihelskem internatu, kjer imamo zagotovljenih nekaj mest, pa plačajo seveda vzdrževalnino.

Dijakom in učiteljskemu kolektivu nove šole želimo, da bi prebrdili začetne težave in da bi njihov trud prispeval k izboljšanju zdravstvene službe nasploh.

Ra.

ZDRUŽITEV TRGOVSKIH PODJETIJ

Trenutno so predstavniki trgovskih podjetij v videmsko-krški komuni v dogovoru, da bi se trgovska podjetja združila. Uspehi razgovorov še niso povsem znani, vendar je pričakovati, da bo prišlo s 1. januarjem v organizaciji trgovske mreže do bistvenih sprememb. Vsekakor bi bila združitev koristna, saj bi le tako lahko izvedli popolno specializacijo trgovin, začeli hitreje modernizirati trgovske lokale, zlasti pa bi se lahko močneje postavili po robu predvideni konkurenčnosti tujih trgovskih podjetij. Razna trgovska podjetja so namreč močno zainteresirana za razširitev svoje dejavnosti na videmsko-krško komuno.

Zvedeli smo tudi, da je bil dosežen sporazum, ki predvideva ukinitve gosistične dejavnosti trgovskega podjetja »Resa«. To dejavnost bo prevzelo gosistično podjetje »Merx« iz Celja. Trgovsko podjetje iz Celja bo s tem tudi prevzelo investicijske obveze za skladišče, ki ga trenutno gradijo. Stroški pa znašajo okoli 50 milijonov dinarjev.

Trgovsko podjetje »Veletekstil« iz Ljubljane namerava urediti v stolpiču na Vidmu blagovnico za modno žensko in moško konfekcijo.

Tovarna pohištva iz Slovenjega Gradca je pred nekaj meseci na Vidmu odprla trgovino s pohištvo. V kratkem bo trgovsko podjetje »Zeleznina« iz Novega mesta prav tako na Vidmu odprlo trgovino z železnino.

V prvem polletju so nekatera trgovska podjetja dosegla sledeči promet: »Resa« 658.923.000 dinarjev, »Prekrba« s Senovega 334.302.000 in »Otok« iz Kostanjevice 68.095.000 dinarjev. Čeravno realizacija v trgovini v prvem polletju ni povsem zadovoljiva, je bila v primerjavi z lanskim enakim obdobjem večja za 1,1 odst.

Koaksialni kabel do Ljubljane bo položen

Dela pri polaganju koaksialnega kabla od Zagreba proti Ljubljani potekajo zadovoljivo in bo kabel položen še letos. Sistemi za vključitev kabla bodo dobavljeni šele v marcu prihodnjega leta, tako da bo novi kabel lahko začel služiti namenu v drugi polovici prihodnjega leta. Naša telefonija bo, ko se bo vključila v koaksialni kabel, imela vsak dan na razpolago 24 zvez z Ljubljano.

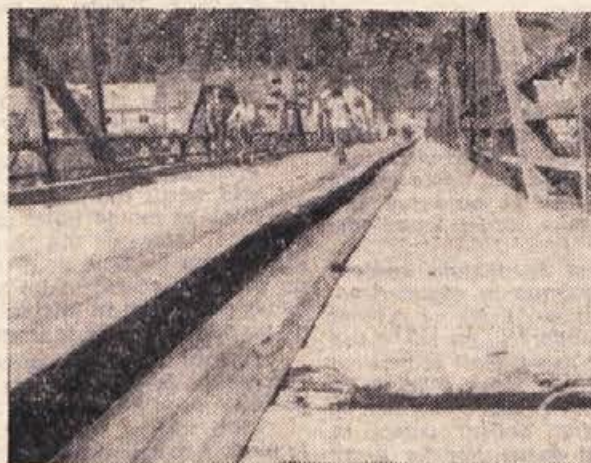
Ekonomska fluktuacija delavcev je prenehala

Iz pregleda o preseljevanju delavcev iz podjetja v podjetje, s katerim razpolaga medobčinski Zavod za zaposlovanje v Novem mestu, je razvidno, da sprejemajo delovni kolektivi nove delavce samo še v zameno za tiste, ki so bili upokojeni ali so odšli k vojakom, ter v primerih, ko povečujejo svoje zmogljivosti in potrebujejo

novi delovni silo. Škodljivo preseljevanje iz podjetja v podjetje zaradi iskanja boljšega zaslužka je torej prenehalo. Delovne organizacije so se poglobile v problematiko zaposlenih, jim skušajo pomagati in ne srbijo delavcev več z objubljanjem boljših prejemkov. To pa na žalost ne velja za strokovnjake, ki jih je pri nas še

Krški most še vedno brez lastnika!

Pri načelniku oddelka za gospodarstvo Francu Kovačiču je shranjeno veliko dopisov, zapisnikov, načrtov, ki zadevajo krški most. Debel sveženj jih je. Tudi naš list je o tem objavil že nešteto člankov, fotografij in karikatur. Toda dolgoletni problem lastništva tega nad sto let starega in že zdavnaj dotrajanega in amortiziranega mostu še do danes ni rešen. Tov. Kovačič nam je dejal,

Krški most, zaradi katerega je toliko škoda in zavoljo katerega je bilo izrečenih in napisanih že toliko resnih, žolčnih in žalostno-smešnih besed...

ODGOVOR NA ČLANEK:

Sestanek na Gorjancih

Z zanimanjem čitamo članke, ki jih prinaša vaš list, prav posebej pa se take, ki v besedi in sliki govorijo o delu in razvoju našega podjetja.

Nikakor pa ne moremo mimo članka, ki sie ga objavil dne 15. avgusta pod gornjim naslovom in se cutimo dožiti odgovoriti nanj naši javnosti.

Kot v vsi iz prebranih vrstic nam potrjuje slutnja, da pisec članka ne sume, da ni seznanjen z dejom, razvojem in stanjem v našem podjetju, ampak je celo naselil za o majhni neosveščeni skupini, ki je na dokaj neprimeren način hotela reševati osebne odnose med člani kolektiva, ne oziraje se na interese podjetja in skupnosti in na morebitne posledice. Sodeč po napisanih vrsticah torej ni družbenega samoupravljanja, ko pa vendar imamo kljub zornaj enopartijski tradiciji uodobra urejeno organizacijo in sistem upravljanja, saj smo celo med prvimi izvolili obratne delavske svete. Mar 14 zasedanj centralnega delavskega sveta, 23 sej upravnega odbora, 45 zasedanj občinskega delavskega sveta, pogosti do, gotrajni razgovori na sestankih kolektivov in precejšnje število sestankov sindikalnih podružnic ni dovolj jasna ilustracija in garancija, da pri nas ne moremo govoriti o zaprtih ventilih in podzemnih prispodobah v članku? Prvic v zgodovini našega podjetja smo letos kupili za člane kolektiva 6 družinskih in 6 samskih stanovanj, poleg tega bomo do jeseni dogradili nove prepotrebne delavnice in garaje in prihodnje leto še nove poslovne prostore. Ta dejstva nam govorijo in dokazujejo, da nam je skrb za delovnega človeka in nadaljnji razvoj podjetja pa je več kot prazna beseda.

Vsako konstruktivno kritiko na račun upravljanja in vodenja podjetja zavestno sprejemamo in si je želimo, nikakor pa ne dovoljujemo osebnih obračunavanj da škodo podjetja in skupnosti. Ne moremo dovoliti, da bi peščica ljudi izmed skoraj tisoč nas dajala kriterij in mnenje celote in končno je res, da hočemo čimprej zgraditi cesto čez Gorjance. Ni pa naše delo samo to; poleg večjih in manjših novogradenj vzdržujemo 1190 km naših cest na teritoriju 9 občin in je tako naše delo po strokovno tehnični plati in družbeno politični liniji zelo oteženo.

Napak pri našem delu ne mislimo nikomur prikrivati kakor tudi ne skrivamo naših delovnih uspehov, ker le s tem krepiamo naš vsestranski razvoj in zato vabimo pisca članka in vsakogar, da pride k nam na naše seje in sestanke na terenu v proizvodnjo in vzdrževalno operativno, da se bo tam lahko nadrobno seznanil o naših delovnih pogojih, resničnem stanju v našem kolektivu in si bo potem lahko ustvaril realno sliko našega življenja in dela.

Upravni odbor in Centralni odbor sindikalnih podružnic delavcev Cestnega podjetja v Novem mestu.

Želite meseca septembra prejemati dnevnik **DELO** BREZPLAČNO?

Naročite **DELO** (vsaj eno leto) do 1. septembra, pa boste deležni te ugodnosti!

Tretji dan po premieri naj-novejšega jugoslovanskega filma »Nevesinjska puška« sem se sestal z Miho Balohom, ki je oblikoval v tem filmu glavno vlogo. Znanemu filmskemu umetniku sem zastavil nekaj vprašanj.

— Kaj menite o filmu Zike Mitrovića »Nevesinjska puška«, ki je bil delno posnet v Kostanjevici in v katerem ste igrali glavno vlogo?

— Moja dolžnost kot igralca je, da svoje delo pošteno in dobro opravim. O umetniški filmski kvaliteti filma pa naj zadnje besede izreče publika. Povem pa lahko samo to, da je bil film na festivalu v Pulju dobro sprejet in nagrajen s srebrno areno in denarno nagrado.

— Vaši vtisi o Kostanjevici in tamkajšnjih ljudeh?

— Obiskal sem že razne kraje. Na Dolenjskem sem sedaj prvič, in moram reči, da je ta pokrajina zame odkritje. Bogata je po svojih čudovitih pejzažih. Prevzela me je, zato sem ostal v Kostanjevici še sedem dni na dopustu. Skrajni čas bi že bil, da tudi mi Slovenci pri-čujemo izkoriščati lepoto Dolenjske. To, kar imate na Dolenjskem, ta spokojni mir, ta milina narave in čudovita Krka, vse to je neiz-črpen izvor neprecenljivega bogastva. Marsikaj bo Dolenjska izgubila, ko bo vanjo prodrl tehnični napredek, to- da to je nujno, kajti ne mo- re se živeti samo od zraka. In ljudje? Dobri so. V Kosta- njevici smo imeli premiero filma »Nevesinjska puška« predvsem zato, ker sem smatral, da so tamkajšnji prebivalci veliko pripomogli, da je bil film sedem dni pred časom zaključen. Za in- formacijo: en dan stane mi- lijon dinarjev!

— Katera vaša filmska vlo- ga vam je ostala v najlep- šem spominu?

— Ne zato, ker sem dobil zlato areno za slovenski film »Veselica«, mi je ostala vloga kurirja iz tega filma v prijet- nem spominu. Sicer pa je težko biti slovenski filmski igralec. Trdim celo, da je to že razkošje. Zakaj? Če tri le- ta igram v jugoslovanskih filmih in sem sodeloval v enajstih filmih, od tega v treh italijanskih in samo v dveh slovenskih! Če bi vse te vloge, ki sem jih odigral, strnil, bi brez dvoma nastal dober film.

— Kaj menite o naši gle- dališki in filmski kritiki?

— Če je dobro delo, dober roman, dobro gledališko ali filmsko delo, potem kritike ni treba. Umetniki ne delajo za kritiko, umetniško delo gre ali pa ne gre v srce. Mi- mogrede: izreke iz Dolenj- skega lista redno dobivam iz Beograda.

— Ali menite, da se je ju- goslovanski film že povzpел na vrh umetnosti?

— Problem jugoslovanske- ga filma je scenarij. Se več- jo vrednost ima ta scenarij takrat, kadar nova družba, ki jo mi danes imamo, obli- kuje novega človeka. Za ju- goslovansko kinematografijo ni problem, kako snemati, temveč kaj. Dobiti moramo že enkrat novo jugoslovans- ko filozofijo.

— Kako lahko filmski igra- lec uspe?

— Nobeno dobro delo se ne more napraviti iz nič. Prav gotovo zahteva veliko discipline, vztrajnosti in po- žrtvovanosti. Če pa je še ta- lent, ga je treba izkoristiti. Brez talenta tudi delo na filmskem področju ne more biti uspešno.

— Neka filmska igralka je nekoč rekla: »Nisem ve- lika filmska zvezda in ni mi

žal. Čim više se kdo povzpne na filmskem nebu, tem trši je padec, ko mu spodleti...« Kaj menite vi o tej trditvi?

— Kar se tiče mene, naj velja to: predvsem sploh ni- sem velika zvezda in sem pripravljen tudi globoko pasti. Če sem komu kaj dal s svojimi liki, mi je to v za- dovoljstvo; to je smisel mo- jega dela in življenja. Padec pa bom občutil sam.

— Kako preživite svoj pro- sti čas?

— Po desetih letih gledal- škega dela v Trstu in po treh letih dela v jugoslovans- kih in italijanskih filmih sem letos prvič na dopustu. To pove vse o mojem pro- stem času.

— Ali bi hoteli dati kakšno izjavo za bralce Dolenjskega lista?

— Rad imam vaše ljudi in ta košček slovenske zemlje, ki se mi je tako globoko vtisnil v srce. Na Dolenj- skem proizvajate cvček, za- to želim, naj cvček ostane cvček!

Japonski slikar Hokusai je v 90. letu dejal: »Če bi lahko spet znova začel, bi zdaj že vedel, kako se nariše zares ravna črta.« Tovariš Baloh pa je s svojim dosedanjim

Miha Baloh

delom že dočakal, čeravno je mlad, da ve, kako se nariše ravna črta. Pri njegovem na- daljnem delu mu želimo ve- liko novih uspehov!

Drago Kastelic

Povečanje produktivnosti naj bo premišljena akcija naše mladine

Osnovni problem, o kate- rem so razpravljali pretekli teden na plenumu ObK ZMS v Novem mestu, so bili uspe- hi tekmovanja za povečanje produktivnosti. Mladina v ne- katerih gospodarskih organi- zacijah se je živo zavzela za

izboljšanje proizvodnega pro- cesa, do katerega naj bi pri- šli brez povečanih vlaganj v proizvodnjo.

V ta namen so v Farmiso- vem obratu v Krki že začeli razpravljati o disciplini de- lavcev, prihajanju na delovna mesta in o upravičenosti izo- stankov z dela. Na pobudo mladine so tudi v IMV govo- rili o možnostih za izboljša- nje delovnega procesa v pod- jetju, resno pa so začeli de- lati na tem področju tudi v Novoteksu in nekaterih manj- ših podjetjih — Labodu in Industriji obutve. Brez dvo- ma bi akcija še bolj uspela, če bi se mladina v gospodar- skih organizacijah povezala z ostalimi organizacijami, saj se nekateri aktivni zanašajo le na svoje delo. Mnogi so ak- cijo sprejeli preveč kampanj- sko, saj bi morala postati stalna in premišljena aktiv- nost mladih proizvajalcev v vsej državi.

V zvezi s tekmovanjem za dvig produktivnosti bodo le- tos posebno pomembne letne konference po mladinskih ak- tivih. Tako naj bi kolektivni v gospodarskih organizacijah razpravljali o vlogi mladine pri večanju produktivnosti, o delitvi čistega dohodka in osebnih dohodkov, o delu in sodelovanju mladih v organih delavskega samoupravljanja in o vprašanju rekreacije in oddiha na vasi in s problemati- ko kmetijske proizvodnje, šol- ski aktivni pa bi morali že na začetku sestaviti pester de- lovni program za vse leto.

Aktivni v podjetjih naj bi s pomočjo strokovnjakov pri- pravili program svojega dela. Pri tem pa ne smemo gle- dati le na probleme proizvo- dne in pozabiti na človeka — delavca. Treba se je še vedno boriti, da bodo mladi boljše pogoje, predvsem pa jim je treba zagotoviti sta- novanja in prehrano. Mladina bi morala imeti tudi večjo vlogo pri štipendiranju, da bi zagotovili pomoč slabše si- tuiranim dijakom, ki imajo veselje do študija in bodo pozneje prav s svojo skrom- nostjo dajali zgled ostalim.

Na plenumu so govorili tu- di o pomoči mladine razruše- nemu Skopju. Ugotovili so, da je mladina nesebično pri- skočila na pomoč makedon- skemu ljudstvu, vendar je treba akcijo še nadaljevati. Prav z večjo produktivnostjo bodo mladi lahko nudili več- jo pomoč za izgraditev nove-

ga Skopja, kjer bo imela tu- di mladina veliko vlogo.

Dosedanjo predsednico ObK ZMS Novo mesto tov. Lojzko Potrč so na plenumu na nje- no prošnjo razrešili doseda- nje dolžnosti in izvolili za novega predsednika Tineta Humarja, ki je končal politič- no šolo v Ljubljani in že pred tem delal kot predsednik ObK ZMS Novo mesto

Janez Korošec

Uspeh v Llangollenu

Moški zbor »Slava Klavorac« iz Maribora je 10. julija na mednarodnem tekmovanju mešanich amaterskih ansam- blov v Llangollenu v Veli- ki Britaniji dosegel drugo mesto, kar je nedvomno ve- lik uspeh.

JOŽE DULAR:

6

Urbiha ženi sina

(Odlomek iz romana »KRKA UMIRA«)

Urbiha se je pomaknil z odra prav pod mlinski kap in sedel na čok, ki ga je bil nekdo zavalil tjakaj. Doslej ga ni opazil niti Jančar niti njegov mlinar, si- cer bi bil gotovo že kdo tukaj. Pa ni hotel nobenega in bi rad vse razmisli mirno in v redu. Sicer mu je že vse jasno, toda zmerom se še najde kaka malen- kost, ki jo je boljše prej premisliti in pretešiti, da ni potlej človek zavoljo nje preveč presenečen. Včasih je od majhne, neznatne besede odvisno precej ali pa celo vse.

Tako je Urbiha sedel in premišljal, dokler ga ni zmotil Lukovec, ki je povedal, da je tokrat tretji pot prišel vprašat, če je že zmlata njegova pšenica. Kaj- pak, po svoje ima mlinar prav. Ali naj z rokami tolče žito, če se pa vrti samo en kamen? Dežja, dežja je treba!

Urbiha je bil nejevoljen, ker mu je Lukovec s čen- čanjem zmedel misli. Sicer pa je že vse dognal! — Dvignil se je s čoka. No, kaj je rekel Lukovec? Dežja je treba? Seveda ga je! Se vražje ga je potreba! Saj bo na njivah vse zgorelo. In Krka je topla, da se bo- do še ribe skuhale v njeji!

Oba sta odšla po prašni cesti in Urbihi se je sme- jalo kar samo od sebe. Vse je dognal. Le kaj bi bilo, če človek ne bi tako skrbel za ta dva svoja rokomav- ha, kot v resnici skrbi! Saj bi mu še hišo raznesla!

Toda Urbiha ima pamet in trdo roko, pa bo vsa- kega posadil tja, kamor spada. Zdaj je Tomaž na vr-

sti, potlej pa bo prišel Damijan. Naj ta nikar ne mi- sli, da bo vse svoje življenje lahko počenjal oslarije!

Urbiho je doma z zadnjim primerkom »Novica« čakalo pismo. Prijel ga je v roke. Pa mu ga menda ne pošilja spet šmarski organist? Kaj mu ni po Žuž- ku že vrnil tistega denarja? Malo prenerodna je zan- ja pisava, če se prav spominja. Pogledal je na žig, toda bil je zamazan da se je znamka komaj rozpo- znala izpod njega.

Nataknil si je naočnike in raztrgal ovitek. Potlej je razgani papir in bral:

Spoštovani gospod Urbiha

vam sporočam, da smo Možje iz Vavtovca sklenili dase vsa stvar karse tiče Rakou uredi taku, da bomo tud mi imeli pri vsei stvari kakšno Be- seido. Krka je od nas useh po človeških in Božjih Postavah zatu negre da bi jo samo eden izrablal. Mi smo zatu dase naredi en Kompromis, tose pravi dagremo usak napol Pota. Vi boste glaven Zakupnik mi pa stranski. Zatu se bojo tud pri- speuki za Račilov razdeliti taku, datisti kiveč lovi sveč noter plača.

Mi mislimo daste z tem Predlogom kontent in da ste zatu dase neke dobimo in pogovorimo, kuker se za pošlene Može spodobi. Mi ne rabimo nobenih mešetarjet in ne Žandarjev, mi lahko use to sami naredimo da bo za obedevi plati prou.

Ce pa bi se vi kej protivil, bomo seveda mi primorani, da bomo do svojih Pravie prišli nadrug način magari s Silo. Mi nismo nobeni trapci in Norci, da bi se kar 'aku od enega človeka pusti- li vrtet. To vam dajemo naznanje in prosimo da nam sporočite kej in kdaj bise mogli dobit skupaj.

Z spoštovanjem

Možje iz Vavtovca

Urbiha je bral enkrat, bral dvakrat in bil zme- rom bolj divji. Torej tako mislijo ti vragi! On naj bi šel na pol pota in jim na lepem prepustil račji lov? Pa še vrše naj jim da, še vse tri čolne, pa pol-

njače in košare, osti in mreže; vse, kar ima, pa še svojo pisano-pravico povrh! Takole, ljubčki dragi: kar ima pa še svojo pisano pravico povrh! Takole, ljubčki dragi: kar vzemite vse skupaj, kuhajte, pecite in jejte, Urbiha bo pa v zrak gledal. — Seveda, dobro bi bilo za vas. Pa ne bo nič, bratci! Zaen- krat ne! — Pa še celo s silo mu groze, ti bedaki, ko da ne bi vedeli, da je sila na njegovi strani! In pra- vica tudi! Kaj res mislijo, da bodo žandarji sami se- be s puškami po glavi?

In kako neumno se podpišejo! Možje iz Vavtov- ca! Ko da bi Urbiha ne vedel, kdo se skriva za temi možmi Frnatek in njihče drugi! — No, lepa je ta bajtarska svojat, ki se mu hoče zagrizti v čreva. Naj- prej hči, tista candra, zdaj pa še njen stari! Pa bosta oba dobila po gobcu in nato po vrsti še vsi drugi, da se bodo vedeli zaletavati v človeka in v stvari, ki jih nič ne brigajo.

Pred hlevom je našel Tomaža.

»Na, beri!« mu je ves osat ponudil pismo. Fant se mu je hotel umakniti, pa je bilo že pre- pozno. To srečanje mu namreč ni bilo prijetno, kajti kljub temu da si je dopovedoval, da je bil storil edi- no prav, ko včeraj ni bil šel z očetom v Žužemberk, danes pred njim ni imel lahke vesti. Zato je kar hlast- nil po papirju, da bi se izognil vprašanju.

Branje mu ni šlo preveč z jezika, zlogoval je in se trudil s pisavo, tako da je moral pismo še enkrat prebrati, če je hotel za silo zvedeti, kaj je v njem.

»Hm, kaj pa spet to?« je nazadnje zazijal, ko je pisanje drugič pregrizel do konca.

»Kaj neki! Dali jim bomo! Krko, rake pa še ribe povrh! Saj vidiš, da zahtevajo!«

»Kdo?«

»Možje!... Menda imaš oči? Kaj nisi bral?«

Fant je spet pogledal v pismo, pa ga je precej odstavil.

»To vendar ne gre!« je jezno siknil.

»Bo moralo itile«

»Saj smo mi izlicitali lov!«

SIMPOZIJ - mecen v naši socialistični družbi

Kosta Angeli Radovani, čigar ime se v jugoslovanski javnosti vse bolj javlja med prvimi imeni jugoslovanskega likovnega življenja, se je rodil v Londonu 1. 1916. Akademijo likovnih umetnosti je končal v Milanu, kjer je bil učenec F. Messine. Svoje študije je izpopolnjeval še pri prof. Kršiniću v Zagrebu.

Kosta Angeli Radovani je prvič razstavljal v skupini hrvatskih umetnikov tik pred vojsko leta 1940. V letih 1950-1955 je deloval kot profesor na Akademiji za primenjeno umetnost v Zagrebu. Po osvojitvi je sodeloval na razstavah ULUH, na razstavi Umetnost XIX. in XX. stoletja in na raznih razstavah v zamejstvu. Leta 1950 je sodeloval na bienalu v Benetkah, 1955 pa na mednarodni umetniški razstavi mediteranskih dežel v Aleksandriji. Umetnik se ukvarja tudi z grafiko, sicer pa oblikuje v bronu in terakoti. Leta 1949 je dobil državno nagrado FLRJ za spomenik vstaje v Dreznici. 1952 je priredil prvo samostojno razstavo. Njegova dela so v mnogih galerijah. Nedavno je dobil prvo nagrado na zvezni razstavi del, ki so nastala na temo NOB narodov Jugoslavije. Skratka: Kosta Angeli Radovani je danes eden izmed najvidnejših jugoslovanskih umetnikov. Vprašali smo ga:

— Kako ocenjujete delovanje mednarodnega simpozija kiparjev?

»Prireditelj je zelo zanimiva. Tu se ne pojavljajo samo različni ljudje, marveč tudi različni načini dela, različno orodje, različni likovni nazori itd. Od nekdanj sem bil zelo zainteresiran za vse stanke umetnikov. Simpozij smatram za primer čudovitega

»V Kostanjevici je historijski akcent zelo viden. Ne dvomno je tu — četudi krajše obdobje — tudi tradicija. Realizacija te misli pomeni izredno lep in plemenit pomen. Če je simpozij akcija z mednarodnim obeležjem, bo ta ustanova znatno lahko poslegla v čisto naše, domače likovno življenje.

— Ali mislite, da bi bilo koristno organizirati vsaki dve leti sestanek likovnih kritikov na mednarodni bazi? Ali si obetate od take realizacije kakor koristno za razvoj simpozija kot mednarodne likovne ustanove?

»Sestanek kritikov ne bi bil samo koristen, marveč neobhodno potreben. Njegovo delo bi lahko znatno posleglo tudi na področje likovne teorije, in ne samo splošne organizacije. Menim, da bi to imelo koristen odmev tudi v svetovnem tisku. V tej zvezi predlagam, da bi sestanek likovnih kritikov čimprej organizirali, da bi razpisali nagrado za najboljšo obdelavo (kritiko) v svetovnem tisku. Taki sestanki bi seveda morali biti sočasno s simpozijem.

— Ali se vam zdi, da se simpozij v zadostni meri uveljavlja tudi v tisku?

»Interes je vsekakor velik, spomnite se samo navdušenja ameriških, švicarskih in nemških novinarjev, ki so obiskali našo prireditelj. Sestanek likovnih kritikov bi seveda tu napravil znaten korak naprej. Isto velja tudi za domačo publicistiko.

— Kakšni so vaši predlogi za izboljšanje delovanja simpozija?

»Želel bi, da bi bilo čim več koordinacije z ostalimi tovrstnimi prireditvami po svetu. Tu mislim, da bi se s filmskimi prikazi posameznih delovih lahko izmenjavale informacije in izkušnje. Simpoziji bi si to gradivo med seboj posojali. Menim da bi bilo pametno v Kostanjevici in Portorožu, to je v krajih, kjer sta naša simpozija, organizirati arhiv za umetnike, ki so na simpoziju delali in imajo v galeriji svoje skulpture. Ta arhiv naj bi spremljal umetnikov razvoj oziroma njegovo nadaljno pot. Na

dalje predlagam, naj bi vsak udeleženec pripravil referat o umetnosti v svoji deželi. Prav tako naj bi organizator skrbel, da bi v svoji knjižnici imel čim več katalogov naših umetnostnih razstav in čim več knjig o naši likovni umetnosti, tako da bi se udeleženci lahko seznanili z našim likovnim življenjem.

Mojster Kosta Angeli Radovani bo v simpoziju ustvaril veliko žensko figuro — akt, s čimer ostaja zvest svojem načinu življenja in izražanja. Z njegovim delom bo galerija na prostem dobila monumentalno umetnino.

LADO SMREKAR

NOVOMEŠČANOM: BRONASTA MEDALJA

Po »Delu« posnemamo, da so slovenske igralske skupine na zveznem festivalu gledaliških amaterjev na Hvaru izstopale zaradi svojega sodobnega izraza, velike govorne kulture in odrske discipline. Novomeščani so dobili za kvaliteto uprizoritve Müllerjeve drame VSI MOJI SINOVI bronasto medaljo za dosleden režijski koncept, inteligentno igranje in za kulturni govor. S tem je bilo čorej novomeškimi amaterjem priznано 3. mesto na letošnjem festivalu jugoslovanskih gledaliških amaterjev.

Novomeškimi igralcem in Svobodni »Dušan Jereb« naše prisrčne čestitke!

Praznik kiparjev

Jutri popoldne ob 17. uri bodo v galeriji na prostem ob kostanjevskem gradu slovesno zaključili letošnji mednarodni simpozij kiparjev. Medtem so kipe, ki so jih umetniki izklesali v letošnjem poletju, že postavili na podstavke in spravili v sklad z izdelki udeležencev prejšnjih simpozijev. Po zaključku letošnjega mednarodnega kiparskega srečanja in otvoritvi razstave bo v grajski kašči koncert Slovenskega okteta. — K udeležbi vabi upravni odbor simpozija!

Koichiro Shiota (Japonska): KOSTANJEVSKI GRAD V POLETJU 1962

Zanimivosti III. Ribniškega festivala

V nedeljo so se v Ribnici na Dolenjskem začele prireditve III. ribniškega festivala: odprli so slikarsko razstavo Janeza Kališnika, v gradu novo kavarno, hkrati pa je ta dan gostovalo v Ribnici narodno gledališče »Ivan Zajec« z Reke s senoinim »Zlatarjevim zlatom«. Letošnji festival je hkrati namenjen praznovanju dvajsetletnice Kočevskega zbora slovenskih odposlancev, zato so se Ribničani na slavo temeljito pripravili. Ribnica je dobila novo zunanjo podobo; asfaltirali so več ulic, ribniški grad pa je dobil okusno urejeno novo kavarno. Več prostorov ima zdaj tudi Narodopisni muzej, pod hodniki grajskega po-

skopja pa so uredili oder za letno gledališče v katerem je prostora za kakih 1000 ljudi. Za ljubitelje znamenitost pripravi poseben postni žig.

V soboto zvečer pripravljajo v Ribnici nevsakdanjo prireditev: kulturni večer »Od Galusa do danes«, tu bodo predstavili številne slavne moške Ribniške doline. Drugega septembra bo »Ponedeljkov večer popevka«, na katerem bo pel tudi ribniški rojak Lado Leskovar. SNG bo uprizorilo 4. septembra dramo »Taleca«, v nedeljo, 8. septembra, pa bo Opera iz Ljubljane nastopila s »Prodano nevesto«. 11. septembra bo gostovalo v Ribnici SNG iz Celja s Shakespeareovo igrano »Kar hočete«, v soboto, 14. septembra, pa bo festival zaključen z Večerom ribniškega humorja.

Sprejem za udeležence mednarodnega simpozija kiparjev

Predsednik občinske skupščine Videm-Krško inž. Franc Dragan je priredil 13. avgusta v lovski koči na Trški gori sprejem za udeležence letošnjega simpozija v Kostanjevici. Na sprejemu je predsednik občinske skupščine pozdravil goste in poudaril njihovo pomembno kulturno poslanstvo, izrazil željo po

utrditvi prijateljstva in jim zaželel pri umetniškem delu veliko uspehov.

Sprejema so se udeležili Aart Rietbroek iz Nizozemske, Bernard Bał iz Angije, Minoru Togashi ter Yoshikuri Iida s soprogo iz Japonske, Jeanne Spiteris in Tony Spiteris iz Grčije, Shoshana Heimann iz Izraela, Milena Lah, Petar Smajlić s soprogo, inž. Vilma Pirkovič, predsednica UO simpozija, dr. Sergej Vrišer iz pokrajinskega muzeja v Mariboru, Marjan Vidmar, sekretar simpozija, in inž. Milka Čanak, glavni projektant kostanjevškega gradu. Razen njih so sprejemu prisostvovali še predstavniki družbeno-političnih organizacij iz občine.

Sprejem je bil prisrčen. Umetniki in ostali gostje so se prijetno počutili in zabavali. Izrazili so predsedniku občinske skupščine zahvalo za tople sprejem.

Giacinto Spagnoletti v Kostanjevici

Med mnogimi domačimi uglednimi osebnostmi je simpozij v zadnjem času obiskalo tudi precej tujece. Preteklo nedeljo se je na simpoziju mudil tudi velik prijatelj Jugoslavije — gospod Giacinto Spagnoletti iz Rima. Spagnoletti spada med ugledne italijanske književnike in velike slovstvene poznavalce. Pripravil je že vrsto antologij in spominov na jugoslovanske.

Ugledni gost si je nadrobno ogledal dela na simpoziju, nato obnavljeno dela v samostanu in slednjič razstave in Gorjupovo galerijo. Izrazil je vse prijazne organizatorjem in bil navdušen nad pokrajino in »božanskim mirom«.

Hvarski vtisi

(Nadaljevanje in konec)

Gospodine nosijo vodo na svoje domove v vedrih, skafih in loncih. Morajo pa z vodo zelo varčevati. Zaradi pomanjkanja vode v našem stanovanju smo si nabavili dvolitrske pletenke in natočili vanje vodo, da smo se vsaj lahko umili. Voda pa ni posebno dobra za pitje, ker je premešana in pretopla. Zato spijemo Hvarani zelo veliko piva, vendar ne v gostilnah, kjer velja steklenica 150 do 170 dinarjev, marveč si ga kupujejo v samopostrežnih trgovinah, kjer ga dobe za 80 do 85 dinarjev. Zlasti ob večerih je zanimivo opazovati moške, ki posedajo na stopnicah in klopih pred trgovino s steklenicami piva v rokah. In tako možujejo tja do ure, ko se samopostrežna trgovina zapre.

Prav poseben problem pa je vinogradništvo. Meščani imajo vinograde tik za mestom. Od naših se ti vinogradi zelo razlikujejo. Trte so nizke — brajdelje so redkost — grozdje se skoroda dotika zemlje. Grozdje, ki zori pri 35 do 38° Celzija, je sladko in močno, v sebi pa ima mnogo tanina. Kljub temu da leže vinogradi skoro okoli in okoli mesta in je vina na pretek, ga v hotelih in restavracijah ne dobijo izpod 350 dinarjev. Pri vinogradnikih pa je najvišja cena vina 150 dinarjev. Pili pa smo ga tudi po 120, pri neki ženi pa celo po 100 dinarjev liter.

Nasproti drugim živilom je vino zelo pocen, če vzamemo, da so lepe, debele breskve po

300 din, grozdje pa 180 do 200 din, jaja po 30 din. Vinogradniki se radi pritožujejo, da so visoki davki in da jih težko plačajo, ker vina ne morejo prodati. Zato kaj radi vidijo tujca, ki želi izpitati namesto tako zvané »bevande« — mešanica vina in vode, ki jo pijejo domačini — liter dobrega damatince. Zanimajo me je, zakaj vinogradniki ne prodajajo vina zadržam. V odgovor mi je mozek povedal, da zadržam ne plača vina po taki ceni, da bi mogel vinogradnik kriti vse stroške. Delavec v vinogradu zahteva dnevno po 2000 dinarjev poleg hrane in pijače. Tako stane vinogradnika liter vina 30 do 60 dinarjev, zadržam pa ne ponudi zanj skoraj nič več. Zato skušajo prodati vino po svojih »zvezah«, tujci pa pijejo na Hvaru v hotelih slabo in drago vino. Nizko ceno ima tudi prosek — vino iz suhega grozdja — saj smo ga dobili po 350 din, medtem ko je v hotelih po 800 din.

Hvarani goje tudi cele plantaze slivke in rozmarina. Iz teh rastlin izdelujejo slivkino in rozmarinov olje, ki ga je — zlasti slivkinega — moč uporabljati proti moli: če ga razredčijo s čistim alkoholom, pa kot kozmetično sredstvo, ki ga uporabljajo moški pri britju, ženske pa kot parfum. Ob cestah, kjer hodi največ turistov, sede pod nizkim drevom ženske iz okoliških vasi, oddaljenih po več kilometrov, in ponujajo mimoidajočim to olje. Med bivanjem na Hvaru

smo obiskali tudi otoček Palmizana. Otok imajo menda kar v zakupu sami inozemci, ki na njem bivajo v šotorih, hranijo pa se deloma v restavracijah. Po srečnem naključju smo naleteli na domačina, ki nam je res pošteno in nepredrago postregel.

Naše bivanje na Hvaru je bilo usmerjeno seveda tudi na ogled zgodovinskih zanimivosti, kot sem omenil malo prej. Stara benečanska trdnjava, ki smo jo ob prihodu na Hvar videli na visokem hribu, je nekaj čudovitega in istočasno grozo vzbujajočega. Cela trdnjava je zidana iz rezanega kamena, prav tako celotno in razsežno obzidje. Koliko trpljenja, koliko kletvic ubogih tlačanov je bilo potrebnih, preden so spravili te veličanske sklade kamena na višino! Trdnjava je danes delno v razvalinah, vendar do neke mere vzdrževana in je res zelo lepa razgledna točka. Za prijeten odhiti tu gori pa bi bil vsaj skromen bife kar na mestu.

Ogled je veljal tudi obema hvarskima muzejema. V muzeju nadškofijske cerkve je razstavljen mašni plašč, narujen iz plašča zadnjega hvarskega doža. V muzeju pri

franciškanih pa je vsekakor najzanimivejša Rossalinijeva slika Zadnje večerje. Dolga je 8 m, široka do 2 metra. Celotna kompozicija slike je nekaj čudovitega. Tu so tudi nekatere Tizianove slike. V posebnih vitrinah pa so razstavljeni kovanci iz prvih rimskih dob in cesarjev vse do danes.

Edinstven je pogled na Hvar ponoči, ko visoko na nebu vesla mesec, v pristanišču pa se pozabavajo skrivnostno osvetljene turistične in ribiške barke pa navadnih in motornih čolni. Morje pljuska ob obalne čeri, in če stopiš tja, kjer obala ni tako razsvetljena, in se zagledaš v bele pene, ki se zaganjajo ob skale, ti fantazija pričara pred očmi marsikaj, o čemer si bral še kot otrok... Daleč na morju migotajo rdeče lučce, to so ribiči na lovu. Zjutraj vidiš na trgu sad njihovega čela — polne gajbe rib. — Čudovito mesto je Hvar. Čudovito podnevi, ko vse vrvi po ozkih ulicah in ob obali, ko opravljajo obrtniki in gospodinjke svoje opravke malone na ulicah in prarih hiš. Čudovito je zvečer, ko sede ob nastopajočem mraku ljudje na prarih svojih hiš, na stopniščih,

balkonih in govore o dnevnem delu; čudovito v zlatem jutru, ko hite ljudje po svojih opravkih. Tu ni avtomobilov, ki bi motili svečani mir noči, le sirena ladje, ki prihaja iz luke, pošilja prebivalcem svoj pozdrav.

Cas nam je vse prehitro minil in treba se je bilo pripraviti na odhod. V zgodnjem jutru 9. avgusta, na dan našega odhoda, pa je nebo nad Hvarom potemnelo. Užgali so se bliski in grom se je valil nad morjem, ki je pričelo grozeče valoviti. Razdivjala se je huda nevihta. Skozil dež in vihar je priplula v pristanišče ladja, na katero smo se vkrcali med najhujšim nalivom. Počasi se je nevihta unesla, in ko smo izpluli, je posijalo sonce in se enkrat osvetlilo to čudovito mesto. Roke so se stegnile v pozdrav, dolgo smo mahali listim, ki so nas spremlili, potem pa je ladja ubrala pot proti Splitu. Ko smo bili že čisto blizu Splita, smo dali morskemu bogu Pozejdonu zahvalni dar: v steklenico od ruma, ki smo jo iztaknili v ladijskem baru, smo vložili zahvalno pismo za srečno plovbo, jo zamašili in zagnali daleč v morje...

POLDE CIGLER

Kosta Angeli Radovani med delom ob svojem kipu

ga mecenstva v naši družbi. Ta akcija daje polno možnost mladim ustvarjalcem, zato je še toliko bolj pozitivna.

Sklad za ureditev in rekonstrukcijo gradu v Kostanjevici ima v načrtu tudi ureditev kulturnega dela gradu. V tem delu bo galerija jugoslovanskih umetnikov, kjer bodo predstavljena dela naših najboljših ustvarjalcev iz vseh republik. Tako se bo nudila izredna priložnost prikazati našo likovno umetnost številnim obiskovalcem simpozija, ki bodo poslej imeli možnost, da se seznanijo z našimi domačimi dosežki na področju likovne umetnosti v širšem smislu. Umetnika smo vprašali, če smatra, da je taka ustanova potrebna.

Iz Obreža nam pišejo

Na območju krajevnih organizacij SZDL Artiče je med najbolj delavnimi terenskimi organizacijami tudi podružnica SZDL Zg. Obrež.

Tu so si s pomočjo domačinov in podjetja »Elektro« Videm-Krško zgradili električni transformator. Prekrili so tudi vaški vodnjak, kateremu je potrebna še primerna ograja, da bi tako zaščitili vodo pred prahom. V načrtu imajo popravilo vaških poti in javno razsvetljavo. Za prebivalce prizadetega Skopja so zbrali 12.500 din. V organizaciji SZDL pa je vključenih 80 odst. prebivalcev.

G. F.

»V tej šoli smo dobili prve osnove za življenje, zato ji bomo z delom priskočili na pomoč, kadar bo to potrebno...« so dejali mladinci v Artičah in prišli pomagat pri gradnji šolske drvarnice (Foto: Vlado Podgoršek)

V prvem polletju je bilo uresničenih 45 odstotkov investicij

Investicijski program za leto 1963 je v brežiški občini predvidel porabo 1 milijarde 196 milijonov dinarjev za gospodarske in negospodarske naložbe. V prvem polletju letos je bilo od tega uresničenih približno 45%, kar je vsekakor lep uspeh, zlasti če upoštevamo, da se je zaradi hude in dolgotrajne zime pričela gradbeno sezona sorazmerno pozno.

Največ investicij je bilo uresničenih v kmetijstvu. Kmetijsko gozdarsko podjetje iz Brezic pravkar dokončuje pitališča za goveda na Vrbinu. Kmetijska zadruga Brezice širi dosedanje zmogljivosti svojih pitališč na Cerkljah in gradi nova na področju Trnja. Preureditev tovarne pohištva v Brezicah se lepo odvija, novi proizvodni prostori pa hitro kipe kvišku ob starih. Tovarna mora, kot je predvideno, še pred zimno steč z novimi zmogljivostmi.

Po programu razvoja za leto 1963 bo v negospodarske namene v občini porabljenih vsega okoli 500 milijonov dinarjev. Tolikšna sredstva so namenjena največ za gradnjo stanovanj, deloma pa tudi za potrebe šolstva, komunalne ureditve v Brezicah

ipd. Brežičanom se obeta kar 8 novih stolpcev, ki bodo omilili stanovanjsko stisko. Dva pravkar dokončujejo, gradnjo treh novih so že začeli, pa tudi JLA je pričela graditi stolpič za svoje pripadnike. Precej sredstev so tudi letos v obliki posojil do delili številnim prosičcem, ki gradijo zasebne stanovanjske hišice. V Cerkljah je v gradnji več družbenih stanovanj. Del sredstev iz negospodarskih investicij bodo letos porabili za dograditev šolskega centra za blagovni promet, ki je našel svoje prostore v preurejeni stavbi pri brežiškem mostu, letos nameravajo dokončno urediti prosvetni dom v Brezicah, pa tudi za preureditev gimnazijske stavbe je predvidenih nekaj sredstev. Čeprav brežiška občina ne šteje med gospodarsko razvite, je razmerje med gospodarskimi in negospodarskimi investicijami, ki znaša 1:1, dokaz, da se zavedajo tega, da je strokovnjake lažje pritegniti v kraj, ki je po svoji urejenosti vabljiv in ima dovolj stanovanj. Strokovnjaki pa so v vsaki razvijajoči se občini velikega pomena.

BREŽIŠKE VESTI

Tudi na Litijo niso pozabili

Znano je, da je bil dva meseca pred skopsko katastrofo močnejši potres tudi v Litiji in okolici. Prvemu in glavnemu potresnemu sunku jih je sledilo še nad trideset. Poškodovanih je precej zgradb, tako da so morali preseliti nad 28 družin, šola v Smartnem pri Litiji pa je popolnoma neuporabna. Pouk bo v zaslihih prostorih. Škoda je nad 400 milijonov.

Brežiška podjetja so, kljub temu da so svoje sklade skoro izčrpale za pomoč Skopju, našla razumevanje tudi za pomoč Litiji in okolici. Med prvimi sta se odzvala Rudnik Globoko pri Brezicah, ki je dal 50.000 din in Ljudska potrošnja iz Brezic, ki je darovala 20.000 din, za poškodovano šolo v Smartnem pri Litiji. Upamo, da bosta oba kolektiva še našla kaj posnemovalcev. I. V.

Prodaja kruha v Loki

Pred poslovalnico trgovskega podjetja v Loki je 4-krat v tednu velika gneča za nakup kruha. Otroci, žene in upokojeanci nestrpno čakajo, kdaj bodo pripeljali kruh iz pekarni v Radečah. Se

kruh, včasih ga pa tudi zmanjka! Tu bo nujno treba nekaj ukreniti. Ali naj pekarji v Radečah spremenijo svoj delovni čas, da bodo pekli ponoči, kot je bilo običajno, ali pa naj ga pečejo v Loki, saj je v poslovalnici trgovskega podjetja peč za peko kruha. Potrošnikov za kruh je v Loki dovolj, ker je okolica velika. Tu so še Dom počitka, obrat KZ Loka, šolska mlečna kuhinja in dve gostilni, pa tudi prebivalci Loke in okolice bi nosili peč kruh v pekarno. Potrošniki iz Loke in okolice želijo, da bi se zadeva hitro uredila. S. Sk.

SEVNIŠKI VESTNIK

večji naval pa je zdaj polet, ko pečejo kruh podnevi. Koliko časa zamude ljudje s tem čakanjem, koliko je slabše volje na račun kruha! Včasih dobimo celo star

Medobčinsko šahovsko tekmovanje v Sevnici

V počastitev proslave »Kozjanske v boju« je sevniška občina prevzela organizacijo medobčinskega šahovskega tekmovanja, ki bo v gasilskem domu v Sevnici 1. septembra. Tekmovanje se bo pričelo ob 9. uri dopoldne. Tekmovanja se bodo udeležile šahovske ekipe iz občin Brezice, Videm-Krško, Laško, Sentjur, Smarje pri Jelšah in Sevnica.

Sevniški športniki se bodo udeležili tudi tekmovanja v namiznem tenisu, streljanju, žegljanju, rokometu in nogometu v drugih občinah.

Vaš tednik?
DOLENJSKI LIST

Letos slabša proizvodnja hmelja

V sevniški kmetijski zadrugi smo zvedeli, da bo letošnji pridelek hmelja zaradi neugodnega vremena za 30 odst. manjši od lanskega. Lani so pridelali 32.000 kilogramov hmelja. Pričakujejo povprečno 1200 kilogramov na hektar, lani pa je to povprečje znašalo 1.690 kg. Letošnji najboljši pridelek hmelja je bil v Loki pri Dobravi, in sicer 1600 kilogramov na hektar, najslabši pa na Kompolju (800 kilogramov). Pridelek hmelja je bil zlasti slab na peščenem pasu, kjer ga je suša najbolj prizadela. Slab pridelek je bil tudi na parcelah ob postaji v Loki.

Da bo pripravljanje statuten lažje

V septembru bodo tudi v brežiški komuni priredili krajši seminar za pripravo statutnih osnutkov, ki je namenjen predsednikom tovrstnih komisij v podjetjih. Predsednik takšne komisije pri občinskem sindikalnem svetu je bil poslan na seminar v Podvin. Pridobljeno znanje bo na brežiškem seminarju posredoval predsednikom komisij za statute iz delovnih organizacij. Pri tem mu bodo v pomoč en ekonomist in dva računovodja. Občinski sindikalni svet pripravlja omenjeni seminar v sodelovanju z Delavsko univerzo iz Brezic. Tako bodo priprave osnutkov statuten v vseh delovnih kolektivih, zlasti pa v manjših, katerim je seminar v prvi vrsti namenjen, lažje hitreje stekle.

OPEHARILA NAJU JE

21. avgusta sem bil službeno v Sevnici. Ko sem čakal na vlak, sem se na postaji srečal z znancom s Senovega. V bifeju na postaji sva naročila vsak po 2 del vina. Znanec je natakarcio še prej vprašal, če je vino dobro, pa je odgovorila, da je zelo dobro. V resnici pa je vino smrdelo, tako da ga nisva mogla piti. Bila sva ogoljufana.

P. K.

Optimizem v gospodarskem razvoju

Občinska skupščina bo na sobotni seji obravnavala gibanje gospodarstva v letošnjem prvem polletju. Pričakovati je pestro razpravo odbornikov, ki so optimistično razpoloženi spriči lepih gospodarskih uspehov v komuni. Predvidevajo tudi, da bo v drugem polletju dosežen mnogo večji gospodarski razvoj kakor lani.

V videmsko-krški komuni so upravičeno zadovoljni nad doseženimi uspehi v tem letu. Tabela osnovnih gospodarskih gibanj lepo kaže primerjavo stanja med dvema polletjema, lanskim in letošnjim. V prvem polletju je celoten družbeni bruto proizvod gospodarstva znašal nad 8.200.000.000 dinarjev (lani v istem času pa nad 6.700.000.000). Če primerjamo porast družbenega proizvoda po panogah, ugotovimo: industrija je dosegla preko 6.600.000.000 dinarjev (lani v istem času prek 5.400.000.000), kmetijstvo 179.042.000 (152 milijonov 590.000), gradbeništvo 321.762.000 (276.734.000), trgovina 177.594.000 (173.528.000), gostinstvo 102.315.000 (72 milijonov 181.000) in obrt 672 milijonov 964.000 (586.209.000). Realizacija se je povečala po vrednosti za 21 odst., narodni dohodek za 23,6 odst., osebni neto dohodek za 29 odst. pri 8,3 odst. večji zaposlitvi kakor v istem razdobju lani.

Hkrati s tem pa v videmsko-krški komuni ugotavljajo, da je dinamika proizvodnje v vseh gospodarskih organizacijah v prvem polletju mnogo ugodnejša od lanske. To le potrjuje, da se letos nadaljujejo pozitivni pogoji gospodarskih gibanj. In če razen tega upoštevamo, da so uspehi v gospodarskih organizacijah v drugem polletju

ponavadi večji, so možno, da bo letošnji program gospodarskega razvoja presežen.

V prvem polletju je bila zlasti uspešna investicijska politika v industriji, saj je dosegla nad 2.029.000.000 dinarjev. Kmetijstvo pa je doseglo samo 81 milijonov od nekaj nad 299 milijonov planiranih. Izpad investicij v kmetijstvu opravičuje dejstvo, da so bila investicijska sredstva iz splošnega investicijskega sklada odobrena šele v drugem polletju. Investicijska izgradnja v kmetijstvu bo torej nadoknadena v tem obdobju. Skupno je bilo v prvem polletju vloženih 2.284.188.000 dinarjev.

To in ono s Senovega

Rudarji ponesrečencem. Senovski rudarji so darovali ponesrečencem v Skopju 800 tisoč dinarjev in enodnevni zaslužek. Pripravljeni so bili tudi ekipa električarjev, vendar je niso potrebovali. Za ublažitev posledic potresa v Litiji so rudarji nakazali 200.000 dinarjev.

Priprave za 42-urni delovni teden. Na seji upravnega odbora rudnika na Senovem, ki je bila 30. julija, je bila izvoljena komisija za izdelavo analiz in elaboratov o možnosti prehoda na 42-urni delovni teden. V komisijo so bili imenovani inž. Anton Koželj, inž. Edgar Peternej, Franc Pušnik, Rado Lapuh in Mirko Kostevc.

Na seji je bil izvoljen Tone Pleterški v svet stanovaljske skupnosti na Senovem pot predstavnik rudnika, Alfonz Kodelja pa v upravni odbor sklada za šolstvo.

Gradnja stolpnice. Gradbeno podjetje »Sava« iz Vidma-Krškega je obljubilo, da bo na Senovem pričelo graditi 4-nadstropno stolpnico z dvajsetimi stanovanji. Staro stavbo so porušili, na tem prostoru pa naj bi zgradili stolpnico. Pričakujejo, da bo

gradbeno podjetje pričelo z gradnjo še letos. Vsa stanovanja namerava rudnik kupiti.

Regulacija Rečtanjskega potoka. Vodna skupnost Dolenjske je pričela spomladi s regulacijo Rečtanjskega potoka. Dela še niso končana.

Proizvodnja premoga. V sedmih mesecih so senovski rudarji nakopali 117.169 ton premoga. Celotno proizvodnjo premoga so tudi razprodali. Rudnik pa ima težave, zaradi vagonov, ki jih železnica dostavlja z večurno zamudo. To otežkoča izpolnitev naročil. Februarja je bila največja stiska za premož, takrat so ga rudarji nakopali 5 ton več, kakor je bilo predvideno. To jim je uspelo napraviti z nedeljskim delom. Odjemalci so jim še danes za to hvaležni.

Boljši časi za restavracijo »POD GORJANCI«

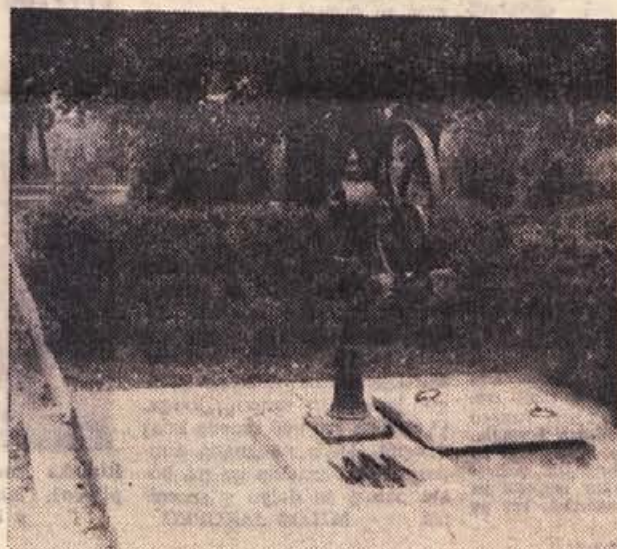
Lani se je kolektiv restavracije »Pod Gorjanci« v Kostanjevici sprijemal z velikimi težavami. Letos se je zadeva uredila. V prvem polletju je bil promet ugoden in so realizirali 9.500.000 dinarjev prometa. Lani v istem obdobju pa je promet znašal samo okoli 7 milijonov dinarjev. Tako so že v prvem polletju poravnali vso lansko izgubo in imeli celo nekaj čistega dohodka. Kljub temu pa ima kolektiv letos težave s plačili anuitet. Podjetje je najelo pred nekaj leti posojilo za prenovitev prostorov v znesku 11 milijonov dinarjev. Anuiteta znaša 1.200.000 dinarjev. To pa je za gostinsko podjetje s tipičnim sezonskim značajem zelo veliko. Upoštevati moramo, da podjetje dejansko posluje le nekaj mesecev, v ostalem obdobju pa je pasivno. Prav bi bilo, da bi podjetju pri nadaljnjem razvoju pomagali.

Lisičja utrdba na Vrbinu

Lovska družina iz Brezice je v zadnjih tednih organizirala že več pogonov na lisičje, ki so se utaborile na Vrbinu. Preorane površine v tem predelu, kjer so izruli veliko pajevec, so namreč kot nalašč za lisičji briog. Doslej se v pogonu ustrelijo okrog 15 lisič. Sreča je bila posebno naklonjena Francu Volčanjsku, ki je sam ustrelil 6 lisič.

VSAK ČETRTEK:

Dolenjski list v vsako našo družino!

Nova ročna črpalka pri pošti v Krškem, ki pa služi le za zabavo otrok. Komunalna uprava ni poskrbela, da bi iz nje pritekla voda! Ker v krškem vodovodu večkrat zmanjka vode, morajo ljudje iskati vodo daleč naokoli. Ali bi popravilo črpalk oziroma vodnjakov v Krškem zares toliko stalo, da Komunalna uprava tega izdatka ne bi zmogla?

Celulozar: kopica okrajnih prvakov

Na Ljudskem kopališču v Celju je bilo 19. avgusta okrajno prvenstvo posameznikov v plavanju za leto 1963. Plavalci in plavalke Celulozara iz Vidma-Krškega so osvojili precej prvih mest, čeprav so vsi plavalci discipline, s katerimi se ne ukvarjajo v času prvenstvenih tekem. Preizkušnja v ostalih plavalnih disciplinah je zelo koristna za plavalce, kajti obvladati mora tehniko vseh petih stilov plavanja, (crawl, metuljček, delfin, hrbtno in prsno), kar se je izkazalo posebno v disciplini 200 metrov mešano moški, kjer je Celulozar osvojil vsa tri prva mesta. Omeniti moramo tudi zelo dober rezultat Vesne Breskvarjeve v tej disciplini, ki je s časom 3:09,0 postala okrajna prvakinja; drugoplasirana je za njo zaostala kar 24 sekund.

REZULTATI:
moški: 200 m crawl: 1. Peter Jesenšek (Cel.) 2:29,7, 2. Ivan Dolinšek (Neptun) 2:37,6, 3. Janez Kovačič (Nep.) 2:38,4.
200 m hrbtno: 1. Bruno Toplak (Nep.) 2:45,6, 2. Andrej Švab (Cel.) 2:56,4, 3. Peter Cesar (Cel.) 3:17,1.
100 m prsno: 1. Peter Kravos (Cel.) 1:25,7, 2. Branko Čevnik (Nep.) 1:29,2, 3. Andrej Švab (Cel.)

1:34,6, 4. Peter Jesenšek (Cel.) 1:36,8.
200 m mešano: 1. Peter Jesenšek (Cel.) 2:51,1, 2. Andrej Švab (Cel.) 2:56,8, 3. Peter Kravos (Cel.) 3:04,0, 4. Peter Cesar (Cel.) 3:31,2.
100 m crawl: 1. Ivan Dolinšek (Nep.) 1:09,3, 2. Peter Jesenšek (Cel.) 1:09,3, 3. Peter Cesar (Cel.) 1:12,1, 4. Andrej Švab (Cel.) 1:12,5.
Stafeta 4x50 m crawl: 1. Celulozar (Andrej Švab, Peter Jesenšek, Peter Cesar in Peter Kravos) 2:04,3, 2. Neptun (Rojšek, Udovč, Kovačič in Dolinšek) 2:06,5.
Zenske: 100 m crawl: 1. Vesna Breskvar (Cel.) 1:18,5, 2. Smilja Kovačič (Nep.) 1:26,6, 3. Meta Koncilija (Cel.) 1:29,6, 4. Nevenka Zlatič (Cel.) 1:30,6, 5. Miša Nunčič (Cel.) 1:31,9, 6. Nada Breskvar (Cel.) 1:37,3.
100 m hrbtno: 1. Vera Zupanc (Nep.) 1:35,0, 2. Vesna Breskvar (Cel.) 1:36,0, 3. Meri Ravbar (Cel.) 1:44,5.
100 m prsno: 1. Marija Pipan (Cel.) 1:36,0, 2. Meri Ravbar (Cel.) 1:46,9, 3. Nevenka Zlatič (Cel.) 1:47,7, 5. Miša Nunčič (Cel.) 1:52,2.
200 m mešano: 1. Vesna Breskvar (Cel.) 3:09,0 (zelo dober čas!), 2. Vera Zupanc (Neptun) 3:35,0, 3. Meri Ravbar (Cel.) 3:41,1, 4. Nevenka Zlatič (Cel.) 3:42,2, 5.

Meta Koncilija (Cel.) 4:02,5.
Stafeta 4x50 m mešano: 1. Neptun (Zupanc, Modic, Pipan, Kovačič) 2:56,4, 2. Celulozar (Meri Ravbar, Nevenka Zlatič, Vesna Breskvar, Meta Koncilija) 2:56,9.

Na programu letošnjih tekmovanj sta še: ekipno okrajno prvenstvo, ki bo v Krškem 31. avgusta, in finalno tekmovanje II. zvezne lige, ki bo v Krškem od 3. do 5. septembra. Na tem tekmovanju se bo plasirala ekipa Celulozara v I. zvezno ligo, če bo zmagała nad ekipami: Šibenika, Primorja s Reke, POŠK iz Splita, Veleša iz Mostarja, Medveščaka iz Zagreba in Rudarja iz Trbovgja. Plavalcem in plavalkam Celulozara želimo kar največ dobrih rezultatov, obenem pa čim več domače publike, ki naj bi bodrila tekmovalce domačega moštva.

POROČEVALEC KOMUNE VIDEM-KRŠKO

Polletni družbeni plan je dosežen

Občinska skupščina v Metliki je na seji 22. avgusta obravnavala predvsem realizacijo družbenega plana v prvem polletju za vse panoge gospodarstva v komunih. Analiza je pokazala, da je celotni brutoprodukt dosežen z 49,7 odst., materialni stroški z 48,7 odst., družbeni proizvod z 51,7 odst., netoprodukt z 52,5 odst., čistidohodek za razdelitev s 55,6 odst., osebni dohodki s 50 % in plan zaposlovanja z 98 odstotki. Posebno razveseljivo je dejstvo, da so se mate-

rialni stroški zmanjšali, kar močno vpliva na povečanje dohodka. Celotni dohodek pa ni dosežen zaradi izpada proizvodnje LPI Suhor in Vinske kleti, katerima je nagajalo vreme v zimskem in spomladanskem času, in zaradi slabih razmer na tržišču. Osebnih dohodkov v nekaterih gospodarskih organizacijah niso v pravem razmerju s celotnim in čistim dohodkom, medtem ko se je produktivnost sorazmerno dvignila. Povprečje osebnih dohodkov je za 26 odst. večje od povprečnih prejemkov v lanskem letu.

METLIŠKI TEDNIK

Obvestilo vsem čebelarjem

Čebelarstva družina v Metliki priredi 8. septembra čebelarški dan s predavanjem. Predavanje se začne ob 9. uri v Berčevah pri Metliki pri čebelarju Jožetu Slancu. Vse čebelarje vabi odbor!

Še o mlinu na Suhorju

V sredo, 21. t. m., se je pred mlinom na Suhorju med 7. in 9. uro večala vrsta voz, s katerimi so kmetje pripeljali v mlin. Okrog 9. ure je pred mlinom čakal že sedmi voz. Vsi, ki so čakali, so se jezili, ker ni bilo mlinarja. Eni so odhajali, drugi prihajali, tretji so puščali vreče zrnja pred mlinom. Mlinar se je pripeljal iz Metlike, ko je večina strank že odšla domov, in sicer nekaj minut pred deveto. Mlin je zadržal last. Zadruga je oddala mlin v najem zaseb-

nemu mlinarju, ker je imel baje izgubo. Občane in zadrugnike zelo zanima, kako more zasebni mlinar živeti od te izgube, posebno pa jih zanima, če zadruga sploh lahko odda mlin zasebniku.

Občani okolice Suhorja so mnenja, da je na Suhorju mlin nujno potreben, saj se od Metlike in Kolpe zelo oddaljeni. Ali res ni mogoče urediti poslovanja v tem mlinu tako, da bi posloval brez izgube, saj ima dela na pretek?

—ko—

V družbenem sektorju gospodarstva je v letošnjem letu zaposlenih 994 delavcev, kar je za 11 odst. več kot leta 1962.

Na uspešen razvoj gospodarskih organizacij in njihov poslovni uspeh pa je treba že zdaj misliti in začeti s perspektivno kadrovsko politiko. V nekaterih večjih podjetjih so ta problem že delno rešili, medtem ko slabi kadri v nekaterih manjših podjetjih močno zavirajo njihov razvoj.

V Novoteksovem obratu v Metliki so izpolnili letni plan z 52 odstotki. Predilnica je izvozila za 112.379 dolarjev blaga. V prvem polletju so v obratu montirali klimatične naprave v vrednosti okoli 42 milijonov din.

BETI v Metliki je skupaj s črnomaljskim obratom za 5,7 odst. pod planom. Zmanjšali so materialne stroške in letos ustvarili za 38 odstotkov več kot lani. Na delni zastoj v izpolnjevanju plana je vplivala predvsem pozna dobava nekaterih strojev. Beti letos prvič izvažajo. Letos je podjetje zaključilo prvo stopnjo rekonstrukcije in vložilo v investicije skupno 16.238.000 din.

Kmetijska zadruga Metlika je letni plan dejavnosti dosegla z 58,1 odst., osebni dohodki pa so za 15 odst. večji kot lani. Materialni stroški so letos nekoliko večji, iz lastnih sredstev pa so kupili opremo v vrednosti 10 mili-

jonov din. Dela pri obnovi vinogradov so veljala novih 10 milijonov. Zadruga je dogradila v prvem polletju nov hlev, ki je vreden 22 milijonov dinarjev, in odkupila 33,3 ha zemljišč. V odkup je zadruga vložila 3.870.000 din.

Podobne dosežke beležijo trgovina, obrt in ostale panoge. Skupščina je razpravljala o teh uspehih posameznih in ugotovila normalen razvoj proizvodnih dejavnosti.

Razprava o pripravi na 7-urni delavnik, ki jo je začel predsednik občinske skupščine, je prinesla več papotkov, ki jih bodo delovni kolektivi upoštevali. To vprašanje zahteva temeljitega študija in tesno sodelovanje vseh delovnih kolektivov.

Skupščina je sprejela še vrsto odločitev ter izvolila in imenovala nove ljudi v posamezne komisije in odbore. Li.

Še enkrat: predvsem pogumneje!

Svet za industrijo in obrt pri občinski skupščini v Črnomlju je 22. avgusta razpravljalo o polletnih uspehih v proizvodnji in gospodarstvu ter o nekaterih drugih pomembnih gospodarskih vprašanjih. Kot smo že poročali, je bil v polletju plan dosežen 46,9-odstotno, svet pa je na seji ugotovil, da so vzroki tega enaki kot tudi oni, ki so prišli na dan na seji občinske skupščine. Pomudili so se okoli tega, da v posameznih podjetjih povečani osebni dohodki niso v skladu s porastom storilnosti, drugod spet pa so ustvarjali premajhne sklade. Svet je priporočil, naj posebne komisije obiščejo vsa podjetja, ki plana niso uresničila, in naj pri tem razčlenijo vzroke ter s svojimi ugotov-

ilji mehanično delavnico, ki bi odpravila dosedanje pomanjkanje tovrstnih uslug. Storitve bi bile kvalitetnejše, zasebni lastniki osebnih avtomobilov pa bi lahko svoja vozila popravljali v Črnomlju.

Svet se je dotaknil tudi problema družbene prehrane, o katerem v Črnomlju razpravljajo že vrsto let, rešitve pa še ni. Tovrstni obrati delovnih kolektivov so majhni in raztreseni, hrana v gostinstvu pa je draga. Svet je menil, da prostorov, ki bi bili primerni za preureditev v obrat družbene prehrane, v Črnomlju ni, zato je treba

razmišljati o novi gradnji. Takšen na novo ustanovljen obrat bi lahko dovažal topli dopoldanski obrok v podjetja. Svet je priporočil, naj delovne organizacije z združenimi močmi na način, ki ne bi bil v prihodnjem letu pričeli z gradnjo.

Ker v Črnomlju ni specializirane prodajalne za suho robo in izdelke domače obrti, so na seji sprejeli priporočilo, naj se takšna poslovalnica ustanovi. Skozl vso razpravo se je kot rdeča nit vlekla skrb za občane in za izboljšanje njihovega življenja. Jože Škof

Matija Brezovar 80-letnik

Jubilant Matija Brezovar je prišel pipo, ko sva začela pogovor.

»Se tole pipico, pa bo za danes dovolj. Vsak dan pokadim tri, ob praznikih pa pet pip.«

Povedal je še, da je zmeren pri pijanci, jedaci in kazenju. Le pri delu tovariš Brezovar ni poznal zmernosti. Vse od otroških let si je moral sam služiti kruh. Ro-

predvsem z instrukcijami. Na prvo službeno mesto je po končanem učiteljskem pripravi v Sentrupert; prihodnje leto bo minilo 60 let, kar je prišel. Učil je 50 let, 28 let pa je bil upravitelj.

»Tudi včasih smo bili učitelji obremenjeni. Šestnajst let sem učil dopoldne in popoldne. V vsakem razredu pa je bilo po 50 učencev. Zgodilo se je, da sem bil upravitelj, predsednik podružnice Kmetijske družbe za pet občin in predsednik Učiteljskega društva za tedanji krški okraj.«

Vojna je tudi njega prizadela. Pet let ni dobival nobene plače. Italijani so ga zaprli in odpeljali v Trebnje. Na srečo je prišel kmalu domov. Tudi o svoji družini jubilarnt rad pripoveduje. Ima sedem otrok. Razen njega so prosvetni delavci še dva sinova, ena hčerka in dve snaha. Zadovoljen je s šolsko reformo in pravi, da danes otroci veliko več znajo, kot so znali včasih.

Kljub 80 letom tovariš Brezovar vsak dan dve uri hodi, zelo rad bere Delo, Dolenjski list, Prosvetnega delavca in knjige. Bere in piše brez očal, pa tudi roke se mu še prav nič ne tresejo. Bolan še ni bil. Pripovedoval je, da mu je mokronoški zdravnik prvo leto, ko je prišel, dal neka zdravila, na poti domov pa jih je vrgel v vodo, in še danes ne ve, kakšna so bila. Lani je bil spet pri zdravniku, ki pa mu je povedal, da je prebolel gripo in pljučnico, ter ga poslal za nekaj dni v bolnico.

Jubilantu želimo to, kar si sam želi: da bi tako zdrav in veder dočakal devetdeset let!

Danica Zupan

jen je bil 20. avgusta 1883 v Rači pri Labinu, kjer je končal italijansko osnovno šolo. Oče je bil zavezanec Slovenec, zato ga je poslal v Ljubljano nadaljevati študije. Sprva je jedel le enkrat na dan, kasneje pa trikrat, in še danes se tega drži. Preživel je se

NOVICE ČRNMALJSKE KOMUNE

vitvamu seznanijo organe samoupravljanja.

V razpravi o tem, kako zažezati porast materialnih stroškov, je bila dana pobuda, naj bi transportna sredstva podjetij združili v servisnem obratu, ki bi opravljal uslužnostne prevoze. Kamioni bi bili tako bolj izkoriščeni, hkrati s tem pa bi lahko ure-

Upokojenci na Mirni so razvili društveni prapor

Društvo upokojencev na Mirni je še mlado in maloštevilno, saj šteje samo 94 članov. Ob 10-letnici je razvilo svoj prapor. Kumoval mu je predsednik občinske skupščine Trebnje Ivan Gole, ker pa je bil leta nujno zadržan, ga je zastopal tov. Darko Kristof z Mirne. Po končanem programu je bilo razvite prapora. Najstarejša članica društva tov. Marjeta Kenda s Mirne pa je izročila zastopniku kuma šopek nageljnov. Potem je bilo družabno rajanje in petje. Proslava je bila na priljubljenem vrtu tov. Antona Gracarja na Griču pri Mirni.

Za društveni prapor so prispevali sredstva člani, nekaj pa tudi nečlani. Posebna hvala gre tovarni živalnih strojev »Mirna« in »Greda« na Mirni oz. njunima kolektivoma, ki sta darovala za prapor in naročila spominska trakova.

NOVICE IZ METLIKE

Deležno vreme v avgustu je bilo zelo ugodno za gobe. Metličani in okoličani so pretekli dni pridno polnili košare in cekarje s jurčki. V Vranešičevem gozdu je kar mrgolelo nabiralec gob.

Po 29 letih službovanja v Bel. krajini je dosedanj upravitelj osnovne šole v Podzemlju Otmar Zorn s ženo Miro in družino zapustil Belo krajino in se preselil v Ljubljano. Oba s ženo sta bila vzorna in spoštovana prosvetna in družbena delavca. V novem okolju jima želimo obilo sreče!

K ureditvi podzemnega katastra

Vodovodnih, kanalizacijskih in drugih podzemnih naprav, ki jih na kratko imenujemo podzemni kataster, je v trebanjski občini dovolj, vendar jih je težko najti, ker so ustrezni načrti zelo nepopolni in pomanjkljivi. To pa onemogoča uspešno komunalno dejavnost, kateri posvečajo v tej občini posebno pozornost. Tega se vsi pristojni organi dobro zavedajo in razdo takrat bodo verjetno izšli končni ureditvi. Še posebno se stvari tičejo katastrskega urada. Po sedmiletnem načrtu razvoja v komunalni de-

javnosti bo za podzemni kataster namreč skrbel katastrski urad, na kar se bo pripravil že v prihodnjem letu. Do takrat bodo verjetno izšli tudi zvezni predpisi o vzdrževanju podzemnih naprav. Odprto pa je še vedno vprašanje financiranja. Menijo, da bi moral ustrezno dejavnost financirati občinski sklad za komunalna dela.

Letos bodo asfaltirali ceste v središču Metlike. Sredstva so že preskrbljena, zato upamo, da ne bo več zaprek. Dela bo prevzelo Cestno podjetje iz Novega mesta, ki ima svoje delovnice na Gorjancih.

TREBANJSKE NOVICE

Samopostrežnica Prehrane v Črnomlju je kar naprej živa. Potrošniki so se nanjo hitro privadili, samopostrežnica pa dela skupaj z bifejem po 10 milijonov dinarjev prometa na mesec. Največ prodajo prehranskih izdelkov v bifeju vam postrežejo z enolončnico (teh prodajo na dan), z raznimi narezki, pijačami in tudi s kavo na sprehod. Na sliki: pogled na gospodinje ob samopostrežnih pulih.

Na pragu novega šolskega leta

Ko začno jutro po poletni vročini postajati hladna in ko je v mestu spet videti več mladih obrazov, ki smo jih med počitnicami pogrešali, je pričetek novega šolskega leta pred durmi. Julij in avgust za šolarje kaj hitro mineta, za vse, ki v tem času skrbijo za ureditev šole, pa sta meseca prekratka. Med počitnicami v šolah ni bilo slišati kričanja in tekanja mladih ljudi, namesto teh pa so se slišali udarci kladiv in je bilo čutiti vonj po beljenju. Kaj je uspelo vodstvu osnovne šole »Katja Rupena« medtem storiti, da bi se mladina čim ugodneje počutila v »hiši učenca«, nam je povedala pomočnica upraviteljice MAJDA JEREB.

— Letos nismo dobili nobenih investicij za popravila matične šole, 800.000 din pa smo dobili za popravilo šol v Prečni, Karteljevem in na Malem Slatniku. Posebna komisija šolskega odbora in strokovnjakov si je ogledala vse tri podružnične šole in se odločila za popravila na strehi, za namestitve nekaj novih oken in vrat, se pravi za najnujnejše, da bi bili zunanji zidovi zaščiteni pred nadaljnji okvarami. Več s tem denarjem ni bilo mogoče narediti! Gospodar stavbe v novomeški šoli je ugotovil, da se je premaknil dimnik in da so v strehi luknje, zaradi česar je voda prodrla strop treh učilnic. Te smo morali prebiti, popraviti dimnik, ki bi se sicer porušil, in popraviti okvare na strehi.

Ker ima le nekaj učilnic novo opremo, ostale pa imajo še stare izrabljene klopi, skušamo vsako leto nabaviti opremo za dve učilnici. Tudi letos nam je to uspelo s pomočjo Industrije obutve, Investicijskega biroja, podjetja Elektro in hotela Metropol. Igrišče za šolo je dobilo novo ograjo! 200.000 din, ki jih je SSD Katja Rupena dobilo kot nagrado v tekmovanju leta kulture mladih, smo dali za izdelavo žične mreže, vsa ostala dela pa je opravil gospodar stavbe s pomočjo hišnika.

KOLIKO UCENCEV BOSTE IMELI LETOS IN KAKO BO UREJEN POUK?

— V prve razrede je doslej vpisanih 142 novih učencev. Po dosedanjih podatkih bo na šoli okoli 1500 otrok. Glede na stisko s prostori nismo mogli sprejeti otrok, rojenih marca ali kasneje leta 1957, čeprav so starši to želeli.

Pouk bo spet v dveh izmenah, ker drugače ne gre. Starši in tudi otroci so se na to že navadili in je bilo lani glede tega že precej manj pritožb kot prejšnja leta. Za otroke iz oddaljenih krajev je poskrbljeno. Iz Prečne in Slatnika bo spet avtobus vozil otroke v šolo in nazaj. Ker pa imajo nekateri od tam do doma še precej hoda, bi bilo prav, da bi starši iz posameznih vasi organizirali spremstvo. Tudi drugje tako delajo.

KAKO PA KAZE IZVENSOLSKI DEJAVNOSTI?

— Bolj slabo, ker ni prostora! Letos so se sicer tri stranke iz šole izselile, vendar s tem problem prostorov še ni rešen. Eno stanovanje je preurejeno v delavnice za tehnični pouk, drugo je dobila Glasbena šola, tretje pa smo

preuredili deloma v pionirsko knjižnico, in je ostala samo ena soba na razpolago za krožke. Vsi, ki se v šolo vznojo bodisi z vlakom ali avtobusom, imajo v njej tudi čakalnico.

Se dopolnilni pouk za negativno ocenjene dijake, ki smo ga po zakonu dolžni organizirati, nam dela težave, ker je med eno in drugo izmeno učilnica prosta le deset minut.

KATERE TEZAVE VAM DELAJO NAJVEČ PREGLAVIC?

— Predvsem denar in prostori. Za sodoben pouk so potrebna učila, teh pa je zelo malo in še ta so samo v enem primerku, čeprav je od delkov z isto učno snovjo več. Letos nismo mogli nabaviti nobenih novih učil.

Na zdravstvenih pregledih vedno ugotavljajo nepravilno držo pri več kot polovici naših učencev.

Temu je kriva neprimer- na oprema učilnic! Žal tega ne moremo spremeniti, ker ni denarja, in kot rečeno, novo opremo postopoma nabavljamo.

Glede kadrov imamo splošno znane težave — stanovanja! Za razredni pouk je moči dovolj, manjka pa nam za predmetni pouk biolog, strokovnjak za tehnični pouk, glasbo in telovadbo. Ljudje se javljajo, vendar si vsak premisli, ker ne moremo nuditi stanovanja. Še te moči, ki jih že imamo, prav zaradi tega odhajajo drugam.

Odnos učencev do šolske imovine ni zadovoljiv. Zadnji dan pouka so v nekaterih razredih pobrali vse kljuke z obočalnikov, vsaka pa stane 1000 din. Otroci prav nič ne pazijo na opremo in zidove! Tudi starši bi morali otroke navajati k temu, da bi čuvali vse, še posebno pa tujo last. V bodoče bo treba glede tega ostrejših ukrepov. Vsi, ki nalašč povzročijo škodo, naj bi poleg povratne stroškov še plačali kazen!

Šolska kuhinja bo tudi letos delala, vprašanje pa je, če bomo lahko obdržali lanske ceno 400 din za malico.

Od RK ne bomo več dobivali pomoči, zato si bomo morali pomagati kako drugače. O tem se bomo pogovorili takoj v prvih dneh pouka.

Za zaključek naj povem, da je položaj iz leta v leto slabši in da z gradnjo nove šole ne bomo smeli več dolgo odlašati, če bomo hoteli imeti normalen pouk po načelih reformirane šole.

R. B.

V Srebrničah je še pet hektarov hmelja neobranega

Obiranje hmelja v Srebrničah pri Novem mestu na površinah, ki so last Kmetijske šole Grim, se je letos malce zavleklo. V prvih dneh je bilo okoli 330 obiralcev, vendar pa jih je precej odšlo, ko se je pričelo slabo vreme. Zdaj je obiralcev skoraj za polovico manj. V teh dneh so zvečali plačilo za mernik obranega hmelja od dosedanjih 80 na 90 dinarjev. Ker se obeta lepo vreme, bodo v tednu dni z obiranjem končali.

»Ela« je presegla plan prvega polletja

Do 1. junija je kolektiv obrtnega podjetja Ela iz Novega mesta ustvaril 55 milijonov 544 tisoč dinarjev zaračunanega in 43 milijonov dinarjev vnovčenega iztržka. Vnovčeni iztržek v polletju je večji, kot je bil lanski v vsem letu. Letni plan za 1963 jim nalaga 70 milijonov vnovčenega iztržka. Največ izdelujejo električna spajkala, lonce z vdelanimi električnimi grelec, poleg tega pa se ukvarjajo tudi s storitvami. Zlasti v zadnjem času so močno razvili proizvodno sodelovanje z večjimi podjetji. Kooperirajo največ z Iskro, s tovarno Unitas iz Ljubljane in s podjetjem Varnost iz Zagorja. Kolektiv je v začetku letošnjega leta stel 25 ljudi, zdaj pa jih je že 43. Proizvodni prostori so prejemljivi, zato resno razpravljajo o adaptaciji dosedanje stavbe, za kar so se pogodili že v začetku, ko so tam urejali svoje prostore. Kot je videti, bodo zaradi urbanističnega programa morali začeti z novo gradnjo. Potrebna sredstva imajo zbrana.

Lani smo v Jugoslaviji izdelali 75.000 hladilnikov, od tega 38.950 v Sloveniji, 20.000 v Črni gori in 15.900 v Makedoniji. Letos se je proizvodnja hladilnikov močno povečala, saj je samo Slovenija v prvih šestih mesecih izdelala 24.550 hladilnih naprav.

Do 1. I. 1964 bo preurejena prodajalna ŽELEZNINE na Glavnem trgu

Načrti za preureditev prodajalne Železnine na Glavnem trgu in za ureditev upravnih prostorov v isti stavbi v prvem nadstropju so pripravljeni. Prodajalna bo po preureditvi ena izmed najmodernejših urejenih trgovin na Dolenjskem, tako v pogledu prodajnega prostora kot pomožnih prostorov in skladišč. Prodajni prostor bo na vsej čelni strani stavbe ter

bo zajel tudi dosedanja vhod vanjo. Za dovoz blaga in dohod stanovalcev bodo speljali pod zadnjim delom stavbe z dvorišča podzemni hodnik, ki bo imel vhod pred franciškansko cerkvijo. Celotna preureditev z novo opremo vred bo stala okoli 30 milijonov dinarjev. Gradbena dela je prevzel Pionir. Z njimi bodo začeli 1. septembra, preurejena poslovalnica pa bo odprta 1. januarja 1964.

Obvestilo ekonomske šole, Novo mesto, njene- ga oddelka za odrasle in strojepisnega tečaja

Popravni izpiti na ES bodo 30. in 31. avgusta ob 8. uri. Zaključni izpiti na ES bodo 30. avgusta ob 8. uri.

Vpisovanje v 1. semester ES — oddelka za odrasle bo do 6. septembra. Prošnji, kolkovani s 50 dinarji, je treba priložiti:

1. izpisek iz rojstne matične knjige.

2. Zadnje šolsko spričevalo. Pričetek pouka bo 10. septembra ob 16. uri.

Vpisovanje za vse ostale semestre ES — oddelka za odrasle bo 5. septembra ob 16. uri.

Vpisovanje v strojepisni tečaj bo do 10. septembra. Prošnji, kolkovani s 50 din, je treba priložiti:

1. izpisek iz rojstne matične knjige.

2. zadnje šolsko spričevalo. Prošnje pošljite na ekonomsko šolo, Novo mesto, p. p. 79. Pričetek pouka bo 11. septembra ob 16. uri. Ravnateljstvo.

Se nekaj nasmejanih, toplih, brezskrbnih dni je pred njimi, že prihodnji teden pa jih bomo spet srečavali s torbicami in nahrbtniki po vseh naših mestih, trgih in vaseh. Jesen je pred durmi, novo šolsko leto se bliža...

V zadnjem tednu spet 267.000 din za Skopje

Občinski štab za pomoč Skopju v Novem mestu je v preteklem tednu zbral od 12 organizacij 267 tisoč 300 din. Prispevali so: gostje v zdravilišču Smarješke Toplice 23.800 din, KO RK Prečna 22.550 din, KO RK Mirna peč 95.970 din, KO RK Sentej 46.420 din, Društvo upokojencev v Sentej 2000 din, KO RK Birčna vas 450 din, KO RK Podturn 30.710 din, KO RK Gotna vas 31.300 din, župni urad Smarjeta 3000 din, zavod za izobraževanje kadrov v Novem mestu 11.100 din.

Pri zbiranju pomoči za Skopje se je posebno izkazal predsednik krajevne organizacije RK Mirna peč Tone Kozoglav, pa tudi člani so pokazali veliko razumevanje za to humano akcijo. Plavčeva Da-

nica je kljub prispevku v delovni organizaciji še posebej darovala 5000 din, lovška družina v Mirni peči pa je prispevala 10.000 din, ostali člani so dali po 1000 ali 2000 din, gostilničar Franc Spelar pa je daroval 5500 din.

Tudi zdraviliški gostje v Smarjeških Toplicah so nas presenetili: rojak Jože Martinčič z ženo Ana, ki je prišel iz Francije na dopust, je daroval 5000 din, Santo in Karla Martinčič sta dala po 2000 din, Jelena Bičanić iz Zagreba pa 5000 dinarjev.

V Senteju je Ludvik Simonič prispeval 15.000 din, rojakinja Vita Schöeppl-Dühr iz Belgije pa je v domačem kraju dala več oblačil v vrednosti 15.000 din.

Vsem darovalcem iskrena hvala!

V lokalih se je treba spodobno vesti

Z akademsko zarnudo četrte ure je prišel J. B. iz Novega mesta na razpravo, v kateri se je moral že drugič zagovarjati zaradi napada na natakario v novomeški spodnji kavarni. Obtoženec je novomeški gostincem dobro znan, in čeprav je stalna stranka, ga ne vidijo preveč radi, ker ima navado razgrajati, žaliti goste in nasploh povzročati izgube. Da je to res, dokazuje tudi izjava postaje LM: »Bil je že kaznovan zaradi pretpa in je znan kršilec javnega miru.«

Kar se je lani novembra neke noči ob 1. uri zgodilo v kavarni na Glavnem trgu, so te dni ponovno obravnavali pred sodiščem. S sodbo okrožnega sodišča obtoženi J. B. ni bil zadovoljen in se je pritožil, naker je predlagal še obnove postopka. V pritožbi je med drugim navedel, da je bila ta natakario nevarno kulturna. Vsi, ki obtoženca poznajo, pa vedo povedati, da je on v javnih lokalih vse prej kot kulturni gost, kar se je pokazalo tudi v tem primeru.

Ko mu natakario zaradi pozne ure ni hotela dati več pižame, je to zgrda zahteval in silil za točilno mizo, da bi si sam natočil vina. Nato se je začelo suvanje in cukanje, naenkrat pa je natakario z razbitim vrčem udaril v prsi, da je bila v hipu oblita s krvjo. Odpejali so jo v bolnišnico, kjer je dobivala transfuzijo, in nekaj dni njeno zdravstveno stanje ni bilo nič kaj rožnato.

Obtoženec se je zagovarjal, da je bil »razburjen« in da v takem sta-

nju ne ve, kaj dela, ker je »nervozen« in izza vojne, da ima epileptične napade itd. Upoštevalje morajo psihiatra in vse dane okoliščine, pa je sodišče tudi v obnovljenem postopku izrekel sodbo: en mesec zapor.

Če je ta tovariš res tako bolan in vonsih neuprteven, je okoliščine nevarne in bi se moral zdraviti v zavodu zaprtega tipa, če pa je dovolj zdrav, da živi med zdravimi ljudmi, bi se moral vesti tako, kot to zahtevata javni red in mir in ne nazadnje tudi srčna kultura.

Kaj bo s prosvetnim domom v Mirni peči?

V Mirni peči imajo prosvetni dom, čigar lastnik je Zavod za upravljanje nepremičnin v Novem mestu, upravljal pa naj bi ga posebej izvoljeni odbor, ki pa ne dela. V domu gostuje mirnogreški Partizan, v njem imajo šolarji telovadbo, v domu so vse proslave za državne in druge praznike, v njem so zbori vsakega, zanj pa nihče ne skrbi! Ni čudno, če je dvorana v žalostnem stanju, če je oder razvalina nekdanjih časov, če je peč pokvarjena in če tudi električna napeljava ne deluje, kot bi morala. To seveda ne more dolgo trajati. Najti bo treba nekoga, ki bo za stavbo skrbel. Temu komu bo treba nekaj dati, da bo svoje delo res v redu opravljal, sicer bo Mirna peč ostala brez spodobne dvorane in oča, ki naj bi služil kulturnim namenom.

Kolektiv novomeške bolnišnice za Skopje

Kolektiv novomeške bolnišnice je daroval za Skopje svoj dvainpoldnevni zaslužek v vrednosti okoli 1 milijona dinarjev. Človekoljubno dejanje kolektiva velja javno pohvaliti!

Motorist v osebni avtomobil

Na priključku avtomobilske ceste pri Karteljevem se je 19. avgusta nekaj po drugi uri popoldne motorist Anton Dolenski zletel v osebni avtomobil Andreja Primca. Dolenski je vozil proti avto cesti in na sredini ceste za priključkom se osebni avtomobil. Prišlo je do trčenja, pri katerem je motorista odšlo v osebni avtomobil, kjer je hudo ranjen obledel. Na obhvozilih je za 45.000 din škoda.

Na zdravljenju v zdravilišču je časa na pretek, zato se zbirajo pacienti v skupine in marsikdaj je slišati šalo in opaziti nasmeh. Skupini pred zdraviliško stavbo v Dol. Toplicah smo ustregli in jih uveli v objektiv; svojci jih bodo, kot upamo, spoznali. Vsi pozdravljajo svoje domače in kolektive!

Novomeška kronika

■ V ponedeljek se je vrnila z Radohe mladinska delovna brigada novomeškega učiteljskega »Milka Sobar-Nataša«. En teden pred rokom so končali delo v gozdu, kjer so merili drevesa. Cestitamo!

■ Te dni so spet prebelili prehode čez ceste. Za razliko od prejšnjih zebra so jih tokrat označili z dvema črtama. Zlasti starejši ljudje so z veseljem pozdravili nove prehode, saj se prejšnji niso skoraj nikjer več poznali, in so bili pešci v stalni nevarnosti pred avtomobilisti.

■ V nedeljo ob 15.30 se boste lahko prijetno zabavali v Gornji vasi na vrtu gostilne Drenik ob zvokih Beneških fantov, ki jih mnogi poznajo iz radijskih oddaj.

■ Kiosk za prodajo knjig namerava postaviti v Novem mestu Mladinska knjiga. V poletnih mesecih gredo najbolj v promet miniaturne izdaje Goetheja, Puškina, Lermontova, Gregorčiča, Kosovel in ljudskih pesmi. Prešerna ni majo!

■ Sola je pred vrati: v edini knjižarni je vedno dovolj ljudi, predvsem otrok, ki kupujejo knjige in zvezke. Vendar so večkrat razočarani: za osemletko manjka še kar 22 knjig. Boljši je položaj za dijake gimnazije, saj manjka le sedem učbenikov.

■ V prodajalni »Tekstil-podjetja «Dolenjka» na Glav-

nom trgu imajo te dni v prodaji modre snuške srajce s kratkimi rokavi, ki veljajo le 1.170 din. Srajce so lepe, s tolikim popustom pa jih prodajajo zato, ker gre letna sezona že h koncu in ker potrošniki srajce v modri barvi niso radi kupovali po polni ceni.

■ V zgornji delikatesni trgovini, ki ima edina v Novem mestu naprodaj »LUCKE«, prodajo v teh dneh okoli 250 mlečnih sladolevov na dan. Ko je bila vročina najhujša, pa so zaboj z 900 lučkami prodali v dveh dneh.

■ »Manufaktura« — prodajalna Novoteksa na Glavnem trgu ima spet na zalogi bogato izbiro blaga s popustom. Največ je kamarnov za moške obleke in diolenov s popustom od 20–40 odst., nekatera blaga za ženske obleke pa lahko potrošniki dobe tudi za polovico ceno. Povedali so, da hodi po blago v ostankih ljudje celo iz Gorenjske, Stajerske in Primorske.

■ Novomeška tržnica je premlajna za cele gore lubenice, ki so jih pripeljali ljudje iz Novega Sada in Voganja, da bi jih tu spravili v promet. Vskladščili so jih kar na travi pod tržnico. Za 1 kg lubenice zahtevajo 50 din, v zelenjavni trgovini pa jih prodajajo po 39 din. Na trgu je bilo v ponedeljek dovolj vsega. Breskve so veljale 100, 150 ali 180 din, slive 40 din, hruške 80–100 din, jabolka 80–90 din, kumare 40 din, paprike 80 din, paradižniki 70 din, zelje 40 din, karfiola 120 din, fižol 130 din, krompir 30 din, grozdje s Koprškega 160 din, solata 180 din, smetana v skodelicah 110 din, mleko 60 dtn.

■ Gibanje prebivalstva: rodil sta: Mihaela Stirn iz Kostanjevca 16 — deklica, Marija Zupanec z Glavnega trga 4 — dečka. Poročili so se: Janko Gorenc, delavec iz Regerčeve vasi, in Terezija Blažič, snalžnica s Karlovcem ceste 18; Zvonimir Vidlič, študent medicine iz Smihelske 13, in Milena Gorše, uslužbenka iz Mestne vasi; Anton Cesar, delavec iz Prečne, in Anica Kulovc, delavka iz Foersterjeve ulice 11. Smrti ni bilo.

Modna revija na Loki

Modno revijo, ki sta jo pripravila Obk ZMS in Dolenjska turistična zveza v Novem mestu, bodo prikazali Novomeščanom v soboto in nedeljo zvečer na novourejenem kopaljšču na Loki. Za prireditev, ki je bila že uprizarjena v Vidmu-Krškem, vlada med prebivalci Novega mesta veliko zanimanje, saj bo to ena od največjih letošnjih prireditev te vrste v našem mestu.

PIONIRJI CELULOZARJA TRETJI V SLOVENIJI

V Celju je bilo 17. in 18. avgusta republiško prvenstvo pionirjev v plavalju. Udeležilo se ga je kar 10 plavalnih klubov, in sicer: Ljubljana, Ilirija (Ljubljana), Neptun (Celje), Rudar (Trbovlje), Triglav (Kranj), Koper, Partizan (Rendek), Bled, Prešeren (Radovljica) in Celulozar (Videm-Krško). Nastopilo je okrog 160 pionirjev in pionirk, ki so se morali že prej dobro pripraviti za prvenstvo. Celulozar je osvojil častno tretje mesto za Rudarjem in Ljubljano. Dva tekmovalca Celulozara, Nevenka Zlatičeva in Dušan Zlatič, brat in sestra, sta se plačala za člana republiške pionirske reprezentance, ki bo 27. in 28. avgusta zastopala Slovenijo na državnem pionirskem prvenstvu v Kopru. Njun uspeh je rezultat marljivega treninga in poštenosti ter borbenosti na prvenstvu.

REZULTATI FINALA: Pionirji: 400 m crawl: 1. Aljoša Udovč (Neptun) 5:46,0, 2. Janez Nadižar (Triglav) 5:56,3, 3. Bojan Vidmar (Ljubljana) 5:58,0, 7. Tona Bizjak (Celulozar) 6:09,2;

200 m prsno: 1. Viktor Mohorič (T) 3:20,1, 2. Dušan Zlatič (C) 3:20,3, 3. Stanko Artnšek (Prešeren) 3:32,5;

200 m hrbtno: 1. Bojan Daneu (Ilirija) 2:47,0, 2. Janez Nadižar (T) 3:06,1, 3. Jože Sagadin (N) 3:13,8, 7. Tonček Bizjak (C) 3:39,7, 8. Miro Ziberna (C) 3:50,7;

Štafeta 4x100 m mešano: 1. Triglav 6:07,2, 2. Neptun 6:12,6, 3. Bled 6:21,7, 4. Celulozar (Ziberna, Zlatič, Kolar, Bizjak) 6:29,8;

100 m crawl: 1. Aljoša Udovč (N) 1:11,4, 2. Slavko Arh (Bled) 1:12,1, 3. Bojan Daneu (T) 1:13,9;

100 m metuljček: 1. Dušan Zlatič

(C) 1:30,0, 2. Bojan Stromažar (T) 1:32,1, 3. Tomaž Kokalj (B) 1:33,2;

200 m mešano: 1. Viktor Mohorič (T) 3:09,9, 2. Dragan Pahor (Rendek) 3:14,6, 3. Milan Ropret (Koper) 3:14,6, 5. Dušan Zlatič (C) 3:21,5;

Štafeta 4x200 m crawl: 1. Triglav 11:48,8, 2. Ljubljana 11:53,2, 3. Neptun 12:16,3, 4. Celulozar (Ziberna, Zlatič, Zlatko Gelb, Bizjak) 12:42,6;

Pionirke: 100 m crawl: 1. Lučka Vodišek (Rudar) 1:15,1, 2. Silva Kostanjšek (R) 1:18,2, 3. Darja Holc (L) 1:22,1, 6. Meri Ravbar (C) 1:28,5, 8. Miša Nunčič (C) 1:33,8;

100 m metuljček: 1. Zdenka Rož (L) 1:36,1, 2. Marina Lenarčič (R) 1:40,7, 3. Nevenka Zlatič (C) 1:40,8, 5. Nena Drugović (C) 2:00,9;

200 m mešano: 1. Lučka Vodišek (R) 3:16,8, 2. Silva Kostanjšek (R) 3:18,9, 3. Miša Holc (L) 3:24,1, 5. Meri Ravbar (C) 3:38,7, 6. Nevenka Zlatič (C) 3:41,5;

Štafeta 4x100 m crawl: 1. Rudar 5:35,2 (nov pionirski republiški rekord), 2. Ljubljana 6:11,9, 3. Celulozar I (Nunčič, Zlatič, Nada Breškvar, Ravbar) 6:18,0, 6. Celulozar II (Ljuba Libenšek, Marjana Germek, Drugović, Zden. Gelb) 8:02,5;

400 m crawl: 1. Lučka Vodišek (R) 5:51,5, 2. Silva Kostanjšek (R) 6:11,6, 3. Miša Holc (L) 6:29,8, 6. Miša Nunčič (C) 7:43,5;

200 m prsno: 1. Mateja Podlesnik (R) 3:30,5, 2. Nevenka Zlatič (C) 3:38,6, 3. Danica Vedam (L) 3:40,1, 6. Nena Drugović (C) 3:46,7;

100 m hrbtno: 1. Silva Kostanjšek (R) 1:30,0, 2. Lučka Vodišek (R) 1:31,0, 3. Miša Holc (L) 1:33,4, 6. Meri Ravbar (C) 1:42,8;

Štafeta 4x100 m mešano: 1. Rudar 6:04,4 (nov pionirski republiški rekord), 2. Ljubljana 6:36,7, 3. Celulozar I (Ravbar, Drugović, Zlatič, Nunčič) 6:54,7, 7. Celulozar II (Germek, Breškvar, Libenšek, Gelb) 8:23,6;

KONČNO STANJE TOČK: 1. Rudar (Trbovlje) 8287, 2. Ljubljana 6976, 3. Celulozar 5333, 4. Triglav (Kranj) 4298, 5. Koper 3243, 6. Neptun (Celje) 2881, 7. Bled 2820, 8. Ilirija (Ljubljana) 1781, 9. Prešeren (Radovljica) 887 in 10. Rendek 452 točk.

Štirje nasmejani manekenčki, ki so v soboto zvečer v Vidmu-Krškem predstavili potrošnikom uskusne izdelke iz volnene trikotaže in blaga; izdelala jih je mirnopaška »Dolenjka«, namenjeni pa so najmlajšim

Novo igrišče balinarjev

V Novem mestu je nekaj balinšč, toda bila so raztresena po različnih krajih. V soboto pa so se balinarjem uresničile davne želje po modernem štiristeznem igralnem prostoru.

Točno ob 15. uri je vseh osem ekip — med njimi je bil tudi republiški in državni prvak ljubljanska Zaba — prikorakalo na novo zgrajeni objekt za teniškim igriščem na Loki. Predsednik odbora za balinanje pri ObZTK Novo mesto tovarš Legiša je nato orisal pot od gostilniškega balinanja do današnjega športnega igranja in navedel čedalje večje uspehe novomeških in dolenjskih balinarjev. Tekmovalci in gledalci je pozdravil tudi predsednik ObZTK Alojz Serini, ki je med drugim dal priznanje Legiši in Hrenu, neustudnima organizatorjema te igre pri nas. Ko je še predsednik Balinarske zveze Slovenije Vrhove prezel simbolični trak in odprl igrišče, so začeli tekmovali.

V prvem kolu je Zaba premagala novomeškega Borca s 13:4, Lokomotiva ONZ prav tako s 13:4; Pionir je z rezultatom 13:6 premagal ljubljansko Krilato kolo, Železnikar pa krško Celulozo s 13:7. V borbi za prvo mesto so torej Zaba, Lokomotiva, Pionir in Železnikar izločili ostale štiri ekipe. Zreč je nanesel, da sta se v polfinalu ljubljanski ekipi pomerili z novomeškima. Zaba je premagala Pionirja s 13:2, Lokomotiva pa je imela več dela z Železnikarjem, a ga je premagala s 13:8. Ta čas so se ostale 4 ekipe med seboj pomerile o petem do osmem mestu. — Po rezultatih: Celulozar — Krilato kolo 13:1, ONZ — Bora 7:13, Celulozar — Bora 8:13 in ONZ — Krilato kolo 10:13 je peto mesto zasedel Bora, šesto Celulozar, sedmo Krilato kolo in osmo ONZ. V borbi za prvo mesto drugoplasirani na slovenskem in državnem prvenstvu — Lokomotiva nikakor ni mogel do živega prvak, ki so dokazali, da so ta čas, če ne najboljši, pa vsaj čisto pri vrhu tega športa pri nas. Zaba je zmagała s 13:1. — Zmagovalci so igrali v postavi: Vrhove, Turk, Petrovič, Ausperger. Posebno dramatičen in za gledalce privlačen je bil prestižni boj med najboljšima novomeškima ekipama za 3. mesto, ki se je zavlekel tja do noči. Ko je Pionir vodil z 12:8 in je kazalo, da ni več treha izgubiti o zmagovalcu, so pionirjevi z nekaj lahkomisljenimi lučaji zapravili priporočeno prednost in le za las je manjkalo, da niso celo izgubili. Železnikar je izenačil na 12:12 in v trdem boju se je v zadnjih minutih srečala le namestila Pionirju.

Novomeščani so tako dobili lepo balnišče in imeli v gostih renomirane nasprotnike, ki so pokazali precejšnjo umetnost v blizanju in zadevanju. To igrišče pa bo skoraj gotovo pomagalo navdušenim balinarjem, da bodo šli po stopinjah najboljših, to je Zabe in Lokomotive.

MIRNA PEČ: OBJEST-NOST PA TAKA!

Pred dnevi je stala Ljokja Kerč, učenka 7. razreda iz Mirne peči, pred trgovino. Vesela je kramljala s svojimi vrstnicami. Kar jo je zaskrbelo v nogi. Ko ji je spretna domačinka pogledala rano, je našla v njej svinec izstrelka, ki je priletel v dekletovo nogo iz zračne puške.

Kdo je ta strelček, ki mu nedolžni ptički niso več dovolj? Strel je priletel iz dvorišča »Dolenjke«, ki stoji ravno nasproti trgovini! Tam so videli že večkrat junaka s zračno puško. Morda bi bilo prav, da bi se Ljokja milica pozanimala, kdo je ta mirnopaški ostrostrelček, saj zračnih pušk v vasi ni ravno veliko. Lahko se zgodi, da bo prihodnjič zamenjal nogo z glavo, v kateri je tudi dve očili.

V Krškem asfaltirajo rokometno igrišče

Na igrišču pri kopališču so zemeljska dela že skoraj končana. V prvih dneh septembra bo prišla ekipa asfalterjev, ki bo zaključila dela na igrišču za odbojko in rokomet. S tem bo dobilo mesto zopet nov športni objekt, ki bo prispeval k razvoju rokometnega športa pri nas. Posebno zahvalo zaslužijo sindikalna podružnica tovarne celuloze in papirja »Djuro Salaj«, gospodarstveni odbor kopališča in občinska zveza za telesno kulturo, ki so dali pobudo za gradnjo in sredstva. Rokometna ekipa, ki je član republiške lige, pa naj s svojimi uspehi dokazuje, da je vredna novega objekta!

Šoli v Stopičah in Škocjanu bosta obnovljeni

V letošnjem letu so predvidena obnovitvena dela na šolskih stavbah v Stopičah in Škocjanu. V Stopičah bodo uredili zunanjost stavbe ter na podstrežju eno samsko stanovanje. Za oboje bo potrebnih okoli 4 milijone dinarjev. Tudi šola v Škocjanu močno kliče po obnovi in bo, kot je videti, še letos prišla na vrsto. Obnovitvena dela na obeh stavbah bo opravilo Komunalno podjetje iz Novega mesta.

Ponoči se je ubil

22. avgusta se je ponoči vrnil v Vrhpolje proti domu v Javorovici 65-letni Martin Simončič. Ker je bila trda tema, je zašel in se prevrnil 10 m globoko v potok. Bil je takoj mrtav.

Stevilni prebivalci Vidma-Krškega so predložili soboto zvečer prišli na bazen, kjer so Novomeščani priredili modno revijo. Poseben odbor »Iniciativa 63« pri občinskem komiteju ZMS Novo mesto je v sodelovanju z Dolenjsko turistično zvezo in Turističnim društvom Videm-Krško pripravil večer »Moda, jazz, smeh« in se odlo-

čil, da s programom, ki ga izvajajo manekeni, humoristi, pevec in priznani orkester Dizzy Combo, gostuje tudi v drugih krajih našega področja, kjer so take prireditve zelo redke in je zanje precej zanimanja.

Prirediteljem je uspelo pritegniti k sodelovanju naslednja dokaj renomirana podjetja: Angora (Ljubljana), Beti (Metlika), Dolenjka (Mirna peč), Industrija obutve (Novo mesto), Invalidsko podjetje (Novo mesto), Krojač (Novo mesto), Labod (Novo mesto), Modna oblačila (Ljubljana), Novoteks (Novo mesto), Obrtnik (Novo mesto), Rašica (Gornje), Toko (Domžale), Okras (Novo mesto) in nekatera frizerska podjetja iz Novega mesta.

Kakšen je bil ta večer? Prijeten in je večino občinstva zadovoljila ljudje so najbolj pleskali malim manekenčkom, ki so prikazali modele mirnopaške Dolenjke, in pevec. Prikazani modeli so bili prave čedni in tudi uporabni, škoda je, da jih ni bilo več. Tudi manekenke je vsakdo rad pogledal; glede na njih vedenje pa bi se dalo reči, da sta najbolj umirjeno in lepo nastopili Smidova in Gabrijelečeva.

Val trije pevci: Tatjana Gros, Aleksander Dragič in Milan Zucan.

Ena izmed sedmih manekenk na sobotni modni reviji v Krškem. V soboto in nedeljo zvečer se nam bo »Iniciativa 63« s svojo najnovejšo prireditvijo predstavila tudi na Loki v Novem mestu

Strelnska družina v Loki

se je kot ena prvih na podeželju začela dobro razvijati. Prve strelske vaje z zračno puško smo imeli na dan vstaje 22. julija, nato 11. avgusta. Obakrat je bila udeležba maloštevilna. Preteklo nedeljo, 18. avgusta, pa nas je bilo že lepo število, seveda je prevladovala mladina. Med člani je vladal pravi tekmovalski duh, saj so nekateri zadeli od 150 možnih kar 88, 89 in 90 krogov. Sklenili smo, da bomo imeli odslej, če bo vreme ugodno, vaje vsako nedeljo popoldne pri gasilskem domu. Vsak član plača 120 din članarine in 30 dinarjev za diablole.

Odbor je sklenil pogodbo s tovarš Rudim Fonom iz Loke, ki je SD odstopil zelo primerno zemljišče za streljanje s malokalibrsko puško na Dobravi. Sedaj čakamo na komisijski ogled zemljišča ObLo Sevnica in na kalibrsko puško ter upamo, da bomo kmalu lahko streljali. Dobili smo tudi zračno puško od občinskega odbora SZ Sevnica, eno pa bomo dobili še od občinskega odbora UZOR Sevnica.

Število članstva se je povečalo že na 40, toda člani se bodo še

pripravljali, ko bodo videli, kako veliko zanimanje je za ta zdravilišni šport. V načrtu imamo, če bodo pogoji, izvesti jeseni tekmovanje. Zato vabimo mladino od 16. leta dalje, da se prijavi v SD. Govorilo se je, da bo ustanovljen tudi pionirski odsek. O tem pa bo odbor še razpravljal s občinskimi ali okrajnim odborom strelskih družin.

S. Sk.

BREŽICE: v počastitev praznika na Kozjem

V okviru velike proslave na Kozjem, ki bo v času od 2. do 8. septembra, pripravljajo brežiški športniki več prireditev in srečanj. Občinska zveza za telesno vzgojo namerava med drugim prirediti v Brežicah rokometni in nogometni turnir. Poleg tega se bodo brežiški športniki pomerili tudi v nastopih v sosednjih občinah, ki sodelujejo v proslavi »Kozjanske borbe«. Šahisti, kegljaši in odbojkarji, pa tudi pripadniki ostalih ekip se na tekmovanja pridno pripravljajo.

Rokometaši Partizana Črnomelj — nekdanjim uspehom naproti

Tekmovalna sezona je pred vrati. Ženska in moška ekipa Partizana tekmuje v letošnji sezoni v republiški ligi. O uspehih, ki jih bosta ekipi dosegli, je težko govoriti, ker sta ekipi zelo mladi in brez izkušenj. Izmenjava generacij, predvsem pri ženski ekipi, bo gotovo vplivala na uvrstitve, vendar vodstvo in igralci menijo, da je do zamenjave rodov moralo priti in da jih tudi morebitni začetni neuspehi ne bodo vrgli s tira. Volja igralcev in strokovnega kadra je velika, predvsem sedaj, ko je društvo dobilo novo asfaltirano igrišče, toda storiti bo treba še veliko in društvo pomagati strokovno in materialno. Zinka Weiss, Rogelj, Kvas, Furlan, Fortun, Humljan, Lojze Weiss, Klepec, Lozar, Kramarič, Satošek, ostali igralci in trenerja Cop in Vidovič so jamstvo za uspeh v bližnji prihodnosti. V soboto bo otvoritev novega igrišča v Zupančičevi ulici. V nočni prijateljski tekmi se bosta srečali ženska in moška vrsta

Partizana z ekipo Svobode iz Ljubljane. Ljubitelji rokometu bodo gotovo prišli na svoj račun in bodo domačine in goste spodbujali.

V soboto ob 20. uri: NOVO MESTO: JESENICE

Nogometaši, košarkarji in rokometaši v svezni konkurenci so se začeli boj za točke. V soboto pa se bodo za prve pare točk v seneškem delu spoprijeli tudi slovenski košarkarji. Med njimi bodo tudi Novomeščani, ki jih čaka težko in naporno delo, saj si v prvem delu tekmovanja niso ravno udobno postali in bodo morali krepko zavhati rokave. Štirim točkam, kolikor so jih vknjižili v svoje dobro v prvem delu, bodo morali dodati vsaj še 8, to je štiri zmage, da bodo ob koncu brez skrbí za obstoj. Šest pik v bojih z Javornikom, Postojno in Sečano je minimum, ki pa verjetno še ne bo zadostoval, treba bo obrniti še enega izmed nasprotnikov. Prva priložnost za to bo še v soboto ob 20. uri na Loki, ko bodo gostovali Jesenitani. Gledalce bo verjetno zanimalo, kako se domačini pripravili. Kot po navadi so bile priprave precej pomanjkljive. Vendar pa je v novomeški vrsti prišlo do nekaterih sprememb. Moštvo so okrepili trije novi igralci; med njimi je Franco, ki se je vrnil s šolanja in bo spet obelk velikega novomeškega Partizana. Maklce so njegove sposobnosti, bomo lahko ugotovili v soboto, ko bodo skupaj s Petričem in tovariši skušali iztržiti še tisti četrti par točk, ki vodi k obstanku. Jereb in Blažič sta bila medtem prekalificirana k mladincem. Skupaj s Polenskom, Petričem III, Bergerjem, Gošnikom, Splihalom II, Počrvinjo in drugimi bosta tvorila udarno moč mlade novomeške košarke. Seveda po bo nujno treba razmisлити tudi o poklicnem trenerju, kajti sodanja rešitev je le začasna. Dokler bodo igralci in igralci trenerji, se bo novomeška košarka težko prebila višje. Morda pa le?

V soboto zvečer bomo videli kaj več. Odločali bodo manje, sreča in borbenost!

ŠAH: mladinsko prvenstvo v Dravogradu

Robert Ceglar s Senovega je na pravem končnem mladinskem državnem prvenstvu dosegel svoj življenjski uspeh. Prodor proti vrhu smo napovedali že v poročilu o stanju po 8. kolu, in nismo se zmotili. Premagal je še Ivanovića, Rujevića, Bračka in Zidanška, remiziral z Rubinčevićem in Zagarjem, izgubil pa samo z Jelenom. Tako je skupno dosegel 7 zmag, 4 remi, 4-krat pa je bil premagan. Razen z Jelenom je vse poraze dočel na začetku turnirja, ko pa se je razigral, je nezadržno prodoril proti vrhu. Za 5. do 7. mesto in uvrstitve v državno mladinsko reprezentanco mu iskreno čestitamo. Da ni nesrečno izgubil že popolnoma dobljene partije proti Jeleni, bi celo sam osvojil 4. mesto. Od slovenskih igralcev je bil pred njim samo Jelen iz Ljubljane.

Vrstni red: Antunac, Cvetković in Jelen 11,5, Cebalo 9,5, Ceglar, Ostojić in Ujhač 9, Ničevski 8,5, Zagar 7,5, Martinović 6,5, Kovač 6, Rojević 5, Bračko in Rubinčević 4,5, Ivanović 4 in Zidanšek 2,5.

Slavko Šitar

Žalostno - resnično

Sedel sem na klopi v otroškem parku za novo pošto in gledal mlade fante in dekleta, ki so veselo odhajali na kopanje. Na otroško igrišče (če ga smem tako imenovati) je neka mamica pripeljala svojega sina in hčerko, da bi ju malo razvedrila in da bi se naučila sonca in čistega zraka. Fantek se je vzpel na vrtljak in povabil tja tudi svojo sestro. Toda vrtljak se ni dal obrniti, bil je polomljen. »Pojdiva na konje!« ji je rekel. Toda tudi temu je na enem koncu manjkala cela glava, na drugem pa ni bilo ročaja. Krenila sta h gugalnicam. Prva je bila taka, da ni bila ničemer podobna. Šla sta do druge. Deklica se je usedla, bratec pa jo je pričel gugati. Toda zabava je bila kratka. Nenadoma je fantku padla na glavo odtrgana železna palica in začel je obupno jokati. Tudi mamica ga ni mogla pomiriti. Pristopil sem in mamica mi je začela sama pripovedovati. Bila je v Ljubljani na počitnicah in je cele dneve preživela z otrokoma na igriščih. V Novem mestu pa je drugače. Nihče se ne zanima za te naprave, nihče jih ne popravlja. Saj jih ne pokvarijo otroci! Tu se v večernih urah zabava odrasla mladina in kaže svoje sposobnosti v razbijanju in uničevanju. Premišljeval sem, kdo je odgovoren za vzdrževanje. Ali res toliko stane to delo? Mislim, da ne! Če bi stalno popravljali in odstranjevali napake, ne bi toliko otrok po ulicah iskalo priložnosti za igranje. Pa tudi turistom bi prišlo zelo urejeno igrišče gotovo zelo prav. Radi se ustavljajo v Novem mestu in iščejo primeren prostor za počitek po dolgi vožnji. Prav gotovo je med njimi tudi kaka mati z otrokom.

LOJZE MEDLE

Vrtljak je naselil v pesek. Malčki potrpežljivo sedijo in čakajo, mogoče se bo pa le premaknil...

Štev. 34 (700)

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

Tedenski koledar

Petek, 30. avgusta: Maša Sobota, 31. avgusta: Borivoj Nedelja, 1. septembra: Mladen Ponedeljek, 2. septembra: Maksima Torek, 3. septembra: Darja Sreda, 4. septembra: Ida Četrtek, 5. septembra: Lovrenc

PREKLICI

Razglašam kot neresnično, kar se je govorilo o Pepci Masnik iz Orehovice, in se zahvaljujem, da je odstopila od tožbe. — Joži Golob, Selo 3, p. Senternej.

Kristina Mehle iz Zablja vasi 35 opozarjam vse, da moj mož Jože ni upravičen karkoli prodajati in da nisem plačnik njegovih dolgov.

OGLASI

UGODNO prodam stavbni snurekov les za gospodarsko poslopje, premer 9x7, s kozolcem na 3 okna. Prodajam tudi ločeno brez tramovja, Terezija Mirt, Sromlje 59 pri Brezicah.

ITALIJANSKI kombinirani otroški voziček proda Kovač, Novo mesto, Nad milni 22.

PRODAM dobro ohranjeno kuhinjo.

ske pohištvo in radioaparat »Savica«, — Bernard, Novo mesto, Ljubljanska 17.

HISO z majhnim vinogradom prodam. — Jakob Zore, Stan 6, p. Mirna.

STEDILNIK Tobli prodam. Montažna hiša 4a, Zablja vas, Novo mesto.

STUDENTKI nudim stanovanje v Novem mestu. Naslov v upravi lista. (3263-63)

ENOSOBNO stanovanje v Mariboru zamenjam za enakovredno v Novem mestu. Naslov v upravi lista. (3281-63)

POMOČNICO iščem za enodnevno pomoč v gospodinjstvu enkrat na teden. Plačam dobro. Novo mesto.

GOSPODINJSKO POMOČNICO k štiričlanski družini ali upokojenku za varstvo otrok iščem. Kovač, Novo mesto, Nad milni 22.

GOSPODINJSKO POMOČNICO k tričlanski družini sprejme inž. Vuković, Ljubljana, Sišenska cesta 23-I.

TAKOJ SPREJMEM pekarskega pomočnika, vajenca ali priučnega fanta. Pekarna Noč, Javornik na Gorenjskem.

MLINARJA ali fanta, ki ga veseli ta poklic, sprejemam takoj. Hrana in stanovanje priskrbljeno. Stanko Zakrajšek, mlin, Ponikve pri Trebnjem.

SOBO ODDAM dvema moškima. Gotna vas 51, Novo mesto.

VINKO NOVAK, Podturn 3. Dol. Toplice, se priporoča za strojna

struganja ter polaganje vseh parketov.

KINO

Bresanica: 31. avgusta in 1. septembra ameriški film »Nenadoma lanske poletje«, 4. septembra norveški film »Lines (Strastni ljubimci)«.

Brezice: 30. in 31. avgusta ameriški film »Prepovedane strasti«.

Črnomelj: 30. avgusta in 1. septembra mehiški barvni film »Pustolovec«, 3. in 4. septembra angleški film »Krog zavarovanja«.

Dol. Toplice: 31. avgusta in 1. septembra slovenski film »Vesela«.

GIBANJE PREBIVALSTVA

MATICNI URAD BREZICE

Rojstev izven bolnišnice ni bilo. Poročili so se: Božidar Pevec, uslužbenec iz Zakota, in Alojzija Resnik, uslužbenka iz Gor. Lenart; Silvester Jeršič, trgovski pomočnik iz Brezice, in Marija Sikonja, uslužbenka iz Zelja; Jože Zdobšek, uslužbenec iz Ponikve, in Amalija Rihtar, uslužbenka iz Smarja pri Jelšah.

Umrla sta: Franc Novak, posestnik iz Zakota, 46 let; Stanko Iljaž, kmetovalec z Bizelskega, 43 let.

MATICNI URAD SEMIC

V juliju sta bili rojeni dve deklici. Poročili so se: Janez Skrinjar, elektrotehnik iz Črešnjec pri Semiču, in Vida Golobčič, delavka iz Sel pri Semiču; Maksimiljan Plut, sofer, in Otilija Vočanec, delavka, oba iz Uršnih sel.

Umrla so: Marija Stariha, gospodinja iz Osojnika, 62 let; Marija Ivanšek, kmetovalka iz Krupce, 54 let; Jakob Miklavčič, poljski delavec iz Malin, 74 let; Franc Bergant, učitelj iz Podrebra, 91 let; Marija Gregorič, kmetovalka iz Sel pri Semiču, 74 let.

MATICNI URAD NOVO MESTO

Od 19. do 26. avgusta je bilo rojenih 19 dečkov in 12 deklic.

Poročili so se: Mujo Krupič, poljedelec iz Vrnograča, in Ivana Kralj, poljedelka iz Dolja; Srečko Plesničar, ključavničar iz Laz, in Martina Košmerič, kuharica iz Stopič; Alojz Pevec, varilec iz Ljubljane, in Ljudmila Dragan, poljedelka iz Brezij; Franc Premk, strojni inženir, in Dragica Zore, uslužbenka, oba iz Ljubljane; Juraj Nedveš, podpornik JLA iz Pančeva, in Stefanija Jesih, vojna uslužbenka iz Trške gore.

Umrla so: Janez Novak, kmet iz Gor. Orel, 69 let; Marija Bauer, gospodinja iz Grivca, 53 let; Marija Müller, gospodinja iz Črnomlja, 51 let; Franc Robida, invalid iz Sel pri Dol. Toplicah, 78 let; Marija Božič, gospodinja iz Koroske vasi, 70 let; Marija Pate, učiteljica iz Gor. Kamenc, 61 let.

Iz novomeške porodnišnice

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Antonija Zagorac iz Orehoveca — Andreja, Marjeta Cerovšek iz Krškega — Marjano, Ana Gole iz Starega Loga — Ado, Terezija Mramor iz Mokronoga — Matejo, Ana Zupancič iz Armanje vasi — Zdenko, Marija Butara iz Liševja — Jožeta, Ana Jarc iz Prečne — Iztoka, Anica Turk iz Seliš — Vido, Ajša Durnič iz Metlike — dečka, Angela Kreva iz Trebnjega — deklico, Jožeta Miakar iz Dol. Nemške vasi

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 4.05, 5.05, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 13.00, 17.00, 19.30, 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.00 do 8.00.

PETEK, 30. AVGUSTA: 8.30 Zabavni orkestri tega tedna — 9.25 Petkov dopoldanski koncert — 10.15 Plošča v ploščo — 11.00 Pozor, nimaš prednosti! — 12.15 KN: inž. Olga Štefula: Ekonomika proizvodnje jabolk — 12.25 Domači napravi za prijetno opoldne — 13.30 Odmevi iz Mediterana — 14.05 Ritem Latinske Amerike — 15.15 Napotki za turiste — 16.00 Vlak dan za vas — 17.05 Dragulji iz oper — 18.45 Iz naših kolektivov — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Zabavni orkester RTV Beograd — 21.00 Klavir in godala.

SOBOTA, 31. AVGUSTA: 8.05 Poštarček v mladinski glasbeni redakciji — 9.10 Lepe melodije — 10.15 Pojo zabavni zbori — 11.00 Pozor, nimaš prednosti! — 12.15 KN: inž. Mirko Petercel: Nasveti živinorejcev z vidika trgovine z živino in mesom — 12.25 Domači napravi za prijetno opoldne — 13.30 Od popevke do popevke — 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — 15.15 Zabavna glasba — 16.00 Vlak dan za vas — 17.05 Gremo v kino — 18.45 Novo v znanosti — 19.05 Glasbene razglednice — 20.00 Po domače — 21.00 Za konec tedna — ples.

NEDELJA, 1. SEPTEMBRA: 8.00

Metlika: 4. septembra jugoslovanski film »Pustolovec pred vrata«.

Novo mesto — Krka: 1. in 2. septembra angleški barvni film »Ugodna ciganka«, 3. in 4. septembra francoski film »Laznivi velikega srca«.

Straža: 31. avgusta in 1. septembra jugoslovanski film »Viza zla«.

Smarjeta: 1. septembra ameriški film »Dvanajst jeznih moči«.

Sevnica: 31. avgusta in 1. septembra italijanski film »Zvezde noči«.

Trebnje: 31. avgusta in 1. septembra nemški barvni film »Indijski nagrobni spomeniki«.

Zužemberk: 1. septembra italijanski barvni film »David in Goliat«.

— deklico, Florjana Zajc iz Praproč — dečka, Anica Malenšek iz Streklejca — dečka, Jožeta Zupancič iz Streleca — deklico, Katica Jurečević iz Črnomlja — deklico, Tončka Luzar iz Gor. Suhadola — dečka, Pepca Janežič iz Kočevja — deklico, Martina Radešček iz Orehoveca — deklico, Majda Smole iz Dol. Nemške vasi — dečka, Anica Perušič iz Butorja — dečka, Marija Luzar iz Jugorja — deklico, Darinka Grulja iz Tomajze vasi — dečka.

KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoč v novomeški bolnišnici: Marku Marinič, gozdnemu delavcu z Roga, je pri delu v gozdu padlo drevo na levo ramo; Anton Dolensek, trgovski pomočnik, se je z motorjem zalezel v osebni avtomobil in si poškodoval glavo; Radoslav Stanič, delavec iz Dol. Sušice, je padel in si poškodoval levo roko; Franc Colarič, posestnik iz Sentiakoba, si je pri padcu poškodoval hrbet; Nedeljko Gavranovič, delavec z Roga, je pri delu v gozdu padel z drevesa in si poškodoval glavo; Janez Lokar, sin uslužbenca iz Gorenje vasi, se je zabolil z žbeljem v desno nogo; Kata Šostarič iz Starega Loga je padla in si poškodovala levi kolik; Alojza Hrovata, delavka iz Tomajze vasi, je pri prehodu čez avtomobilsko cesto podrl avtomobil in mu poškodoval levo koleno; Albert Bratoš, zidar iz Novega mesta, je padel in si poškodoval pravi kol; Ludvik Zagar, sin zidarja iz Ločne, je padel z okna in si poškodoval desno nogo; Mirko Kisavec, mesarski pomočnik z Dol. Kamena, je padel s kolesa in si poškodoval desno roko in nogo.

NESREČE

Predrzen voznik brez izpita

23. avgusta se je pripetila pri Prečni prometna nesreča, ki jo je zakrivil voznik brez izpita. Stanko Pugalj se je peljal z motorjem in hotel prehiteti dostavni avtomobil, kar se je nasproti pripeljal kolezar. Motorist se je umaknil na desno, se zadel v avtomobil in se prevrnil. Pugalj, ki je vozil brez izpita, se je pri padcu poškodoval in so ga morali odpeljati v novomeško bolnišnico. Na vozilih je škoda za 20.000 din.

Predrzen voznik je dobil svojo lekcijo!

»Železnina«, Novo mesto

sprejme v stalno delovno razmerje za

ново trgovino železninske stroke v Vidmu-Krškem:

- a) poslovodjo
- b) dva trgovska pomočnika ali pomočnici
- c) blagajničarko
- d) skladiščnega delavca

Nastop službe takoj ali najkasneje 15. sept. 1963.

POGOJI:

- a) visokokvalificiran trgovski delavec ali kvalificiran trgovski delavec z najmanj 5 let prakse v železninski ali sorodni stroki;
- b) kvalificiran trgovski delavec železninske ali sorodne stroke;
- c) srednješolska izobrazba ali kvalificirana trgovska delavka;
- d) delavec, ki ima veselje do dela v trgovini železninske stroke.

Plača po pravilniku ali dogovoru. Razpis velja do zasedbe delovnih mest.

Pismene ponudbe pošljite na upravo podjetja, Novo mesto, Partizanska cesta 2.

Kmetijska zadruga »Zasavje«, Sevnica

I. RAZPISUJE NASLEDNJA DELOVNA MESTA:

1. inženirja — agronoma s fakultetno izobrazbo in 5-letno prakso. Prednost imajo kandidati s sadjarsko specializacijo, ali daljšo prakso v organizaciji kmetijske proizvodnje;
2. pravnik s fakultetno izobrazbo. Prednost imajo kandidati z daljšo prakso v kmetijsko-pravni službi;
3. ekonomista s fakultetno izobrazbo (ekonomska fakulteta ali biotehnično ekonomsko smer). Prednost imajo kandidati z daljšo prakso v kmetijstvu;
4. analitičar planerja s fakultetno izobrazbo. Prednost imajo kandidati s prakso v kmetijstvu;
5. varnostnega tehnika s srednješolsko izobrazbo in izobrazbo ali prakso s področja HTV službe;
6. stenograf administrativnega; dovršena ekonomska srednja šola, obvladovanje stenografije in strojepranja. Prednost imajo kandidati s prakso;
7. finančnega knjigovodje z dovršeno srednjo ekonomsko šolo. Prednost imajo kandidati s prakso v kmetijski organizaciji;
8. več kvalificiranih kmetijskih delavcev iz strok: živinorejec, hmeljar, sadjar, drevinar. Vloge je treba poslati zadrugi najpozneje do 15. oktobra 1963. Razpis je veljaven do zasedbe delovnih mest.

II. RAZPISUJE NASLEDNJE ŠTIPENDIJE:

1. na biotehnični fakulteti — za študij agronoma sadjarske smeri; prednost imajo kandidati zadnjega letnika;
2. 15 štipendij za šolanje v strokovnih šolah centra za izobraževanje pri gospodarski zbornici Celje v naslednje nižje kmetijske šole:
a) za sadjarstvo v Vidmu-Krškem,
- b) za živinorejo v Senterju pri Celju,
- c) za hmeljarstvo-poljedelstvo v Vrhu pri Celju.

III. OBJAVLJA RAZPRODAJO NASLEDNJIH OSNOVNIH SREDSTEV:

stari pisalni stroji, fotoaparat »Zorka«, ročni traktor »TUNTA« s priključki, motorna freza, 2 mlatičnici, čistilci za žito, robkač za ko-

ruzo, bobni za razkuževanje žita, izruvač za krompir, sejalnica, preša za seno, deli za navadne vosa-ve, pisarniška oprema, brzoopisniki, štedilniki, lončene in navadne peči, kuhinjski hladilniki, motorne škroplilnice, razni plugi, brane, kultivatorji in drugo kmetijsko orodje, sodarski stroji in orodja, trake, žage, krožne žage in motorne žage, telefonski aparati, železna blagajna, ročni voziček, motorni trilek, traktorska priklopa, deli za traktorske kosilnice, kotli za žganjekuho.

Ogled in informacije na upravi zadruga. Razprodaja bo 5. septembra 1963. Prednost pri nakupu ima družbeni sektor.

Objava je v veljavi do dokončne razprodaje.

Kmetijska zadruga »Zasavje« Sevnica

Razpis Komunalne uprave Metlika

Komunalna uprava Metlika razpisuje prosta delovna mesta za: visokokvalificiranega ali kvalificiranega delavca kleparsko-vodovodinstatske stroke z daljšo prakso,

visokokvalificiranega ali kvalificiranega delavca — dimnikarja s daljšo prakso, vajence za poklice: kovača, mlazarja, kleparja-vodovodnega instalaterja.

Plača po pravilniku osebnih dohodkov.

Nastop službe takoj ali po dogovoru. Pismene prošnje in zahteve posredovati na Komunalno upravo Metlika.

Še po 18 letih bombe

Murnov Branko iz Podturna je letos končal 5. razred osnovne šole in ga izdelal z dobrim uspehom. Ker je doma številna družina, saj ima še dva brata in dve sestri, se je odločil, da bo med počitnicami kaj zaslužil, če se bo dalo. Reš je dobil delo v Podstenicah na gozdnem obratu.

Nekega dne sta se z leto dni starejšim Tonetom, doma iz iste vasi, vračala skozi hosto domov. Tone je šepal in je prosil Branka, naj bo z njim, da ne bo sam kreval, ostali pa so šli naprej.

Res sta hodila počasi, vmes počivala in med potjo našla rdečo okroglo stvar... Bogve kje je tisti, ki je med vojno odrgel italijansko »paradajzarico! Tone je takoj vedel, da je to bomba. Razstavil jo je, potem pa je rekel Branku:

— Udaril po njej in jo vrzi v prepad! Boš videl, kako bo počilo in odmevalo!

Branko je zdaj že doma, a ostal bo invalid — še ena žrtev neprevideznosti in ostankov zadnje vojne...

Res! Počilo pa je takoj, ko je Branko udaril... Ves v krvi je obležal sredi gozda. Tone, ki je imel že prej poškodovano nogo, je začel na ves glas kričati:

— Na pomoč! Na pomoč! — Obupen krik otroka je odmeval med visokim drevjem... Na srečo so ga zaslišali ljudje, prišli na kraj nesreče in takoj šli v vas telefonirati po rešila. Ta je odpeljal Branka v bolnišnico.

Kri! Kri! Kri! Branko jo je izgubil precej, saj mu je dolgo časa odtekala iz številnih ran in roke, katero mu je bomba razmesarila do komolca. Kri! Kri...

V bolnišnici je dobil 683 kubičkov! Branko je rešen! Teden dni po nesreči nam je o tem dogodku sam pripovedoval, medtem ko so mu po obrazu, prepređenem s številnimi ranami, polzele solze...

Prav gotovo bi vsak, ki bi videl tega otroka, pristal na to, da mu odvzamejo kri! V bolnišnici jo morajo imeti vedno na razpolago, saj se skoro vsak dan pripeti kaka nesreča. Kri je treba imeti pri roki, sicer je prepozno...

Brankov primer je ponoven dokaz, kako človekoljubno delo opravljajo številni tovariši in tovarišice ki na transfuzijski postaji dajejo svojo kri, hkrati pa opozorilo, da še 18 let po vojni v gozdovih in drugih lahko naletimo na bombe in drugo razstrelivo, ki se ni izgubilo svoje uničujoče moči.

Ra